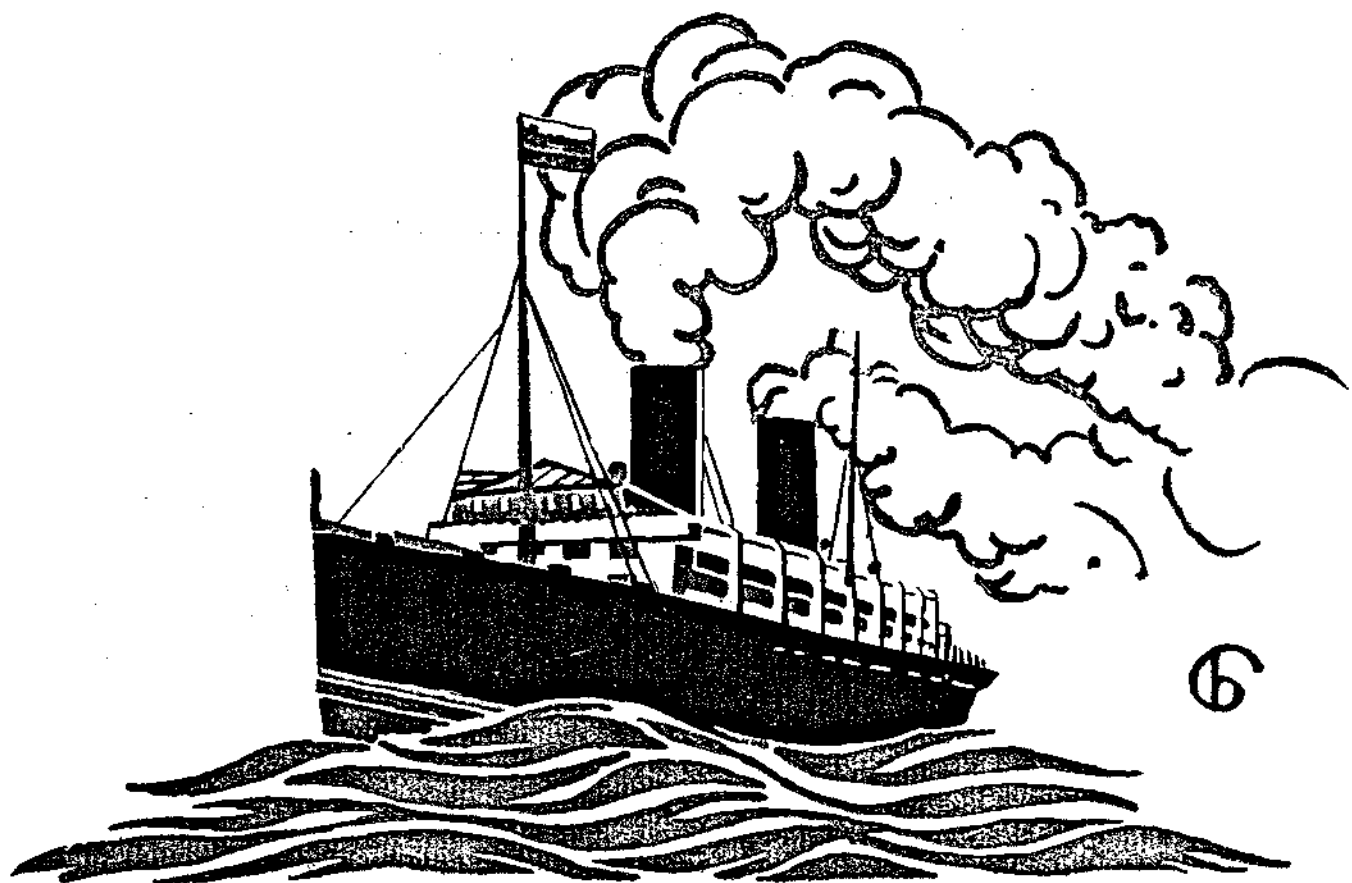

МОРСКИ СГОВОРЪ

ГОДИНА VII. БРОЙ 10

Варна, декември 1930

УРЕЖДА КНИЖОВНО-ПРОСВѢТНИЯТЪ ОТДѢЛЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Главенъ редакторъ: САВА Н. ИВАНОВЪ

Редактори: ПРОФ. Я. АРНАУДОВЪ, Д-РЪ П. Д. СКОРЧЕВЪ, ЦВѢТАНЪ ПЕТКОВЪ

КОРАДОВАГЪ

БЪЛГ. АКЦ. Д-ВО

ЗА СТРОЕНЕ КОРАБИ, ЛОКОМОТИВИ И ВАГОНИ

Варна.

ТЕЛЕФОНЪ 326

Строежъ на кораби и всички видове лодки като:
Моторни, рибарски, спортни, луксозни, платноходни и др.
 Строежъ, монтажъ и поправка на всѣкакви видове машини и инсталации.

СПЕЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ ЗА ЖЕЛѢЗНИ КОНСТРУКЦИИ,
 РЕЗЕРВУАРИ И ЕЛЕКТРОЖЕННИ ЗАВАРКИ

Гарантирана вѣща и прецизна работа при най-конкурентни цени

10-1

АКЦ. Д-ВО ЗА ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ

„Царь Борисъ“

ВАРНА.

Произвежда първокачествени памучни прежди

Най-голяма издържливостъ, еднакво равни
 жици, най-износни цени — ето какво отли-
 чава българскитѣ прежди отъ чуждитѣ

Предпочитайте българското производство!

ТЪРСЕТЕ ПРЕЖДИТѢ „ЦАРЬ БОРИСЪ“

Продажби чрезъ генералнитѣ представители: Сузинъ и С-не А. Д., София - Варна

10-9

Българско цвекло
Български вжглища
Български превозъ
Български трудъ

ДАВАТЪ
МѢСТНА ЗАХАРЪ

КОНСУМИРАЙТЕ Я ПОВЕЧЕ, ЗАЩОТО ОТЪ НЕЯ
САМО ПОЛЗА ИМА, А ВРЕДА НИКАКВА!

10-9

БУРГАСКА БАНКА

БЕЗИМЕННО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

ЦЕНТРАЛА БУРГАСЪ

КАПИТАЛЪ: 10,000,000 ЛЕВА. — РЕЗЕРВИ 1,500,000 ЛЕВА.

Телегр. адресъ: „МЕРКУРЪ“

Телефонъ № 63

Сконтира разни ефекти и търговски записи.
Извършва платежи и събирания за смѣтка на трети лица.
Приема влогове по 8% безъ срокъ и срочни по спора-
зумение.

Особени изгодни условия за Спестовни и Детски влогове.
Приема суми на лихвени и безлихвени смѣтки.
Открива смѣтки срещу лична гаранция, залогъ на по-
лици и ипотеки.

Членъ-Основателъ на Централна Банка на Българскитъ Провинциални Банки — София.

До нашите постоянни и случайни сътрудници.

Редакцията на сп. Морски Сговоръ съобщава на своите постоянни и случайни сътрудници да иматъ предвидъ следните нареждания:

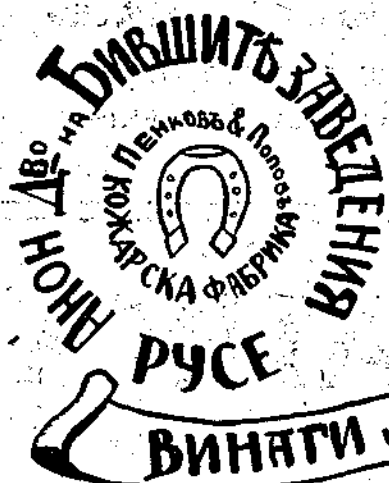
1) Статиите и съобщенията да се пишатъ само на едната страна на листа и по възможностъ съ пишуща машина. Нечетливите статии, а също така и тия съ много поправки и зачерквания, не се преглеждатъ.

2) Статиите трѣбва да бждатъ кжси и въ никой случай по-дълги отъ 2½ печатни страници отъ списанието. Дългите статии се оставятъ непрегледани.

3) Ржкописи назадъ не се връщатъ въ никой случай.

4) Редакционниятъ комитетъ не е длъженъ да дава обяснения на сътрудниците си, защо статия не е одобрена, или защо не е помѣстена веднага следъ одобрението ѝ.

Отъ редакцията.

КОЖЕНИ ТРАНСМИСИОННИ РЕМАЦИ

ПЕРГАМЕНТОВИ
ХРОМОВИ

РЕМАЧКИ
САРЖМИ

10-8

ГЕОРГИ СТЕФАНОВЪ СИНОВЕ
ФАБРИКА ЗА ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ-СЛИВЕН
GEORG STEPHANOFF FILS, SLIVEN (BULGARIE)
FABRIQUE D'ETOFFES EN LAINE. FILATURE ET TISSAGE

ГЕОРГИ СТЕФАНОВЪ СИНОВЕ ФАБРИКА ЗА ВЪЛНЕНИ ВЪ СЛИВЕНЪ ПЛАТОВЕ

Придворни доставчици

Основана въ 1883 год.

Складъ и кантара въ СОФИЯ, ул. „Царь Калоянъ“ № 18
НАЙ-ПЪРВИ НАГРАДИ

отъ Парижъ, Лондонъ, Римъ, Чикаго, Лиенжъ и Одеса

За телеграми: СТЕФАНОВИ.

Телефони № 3 и 138.

10-9

САПУНА
КАМБАНА

**ПЕРЕ НАЙ ДОБРЕ
И ЗАПАЗВА БЪЛЪТО.**

10—2

СНИМКИ ОТЪ МОРЕТО

Ако желаете да имате единъ хубавъ албумъ съ **100** най-разнообразни художествено снети и подбрани снимки отъ нашето черноморско крайбрежие, обърнете се на адресъ:

Фото „ЕТЮДЪ“

НА К. А. ТЕРЗИСТОВЪ — ВАРНА

Цена само **300** лева

При същото ателие се изработватъ художествени снимки и се увеличаватъ стари портрети. Ателието разполага съ киноапаратъ и може да изработва филми отъ какъвто и да е характеръ.

10—10

КЪМЪ АБОНАТИТЪ

Заедно съ настоящия брой отъ списанието се изпраща безплатно на абонатитъ традиционното джобно календарче на Българския Народенъ Морски Сговоръ за 1931 г.

МОРДУ С. ЮЛЗАРИ

ЯМБОЛЪ

СТЪКЛАРИЯ

И

КИНКАЛЕРИЯ

НА

ЕДРО

2—2

Извършва всѣкакви морски експертизи за смѣтка на **BUREAU VERITAS** и за своя смѣтка

Доставя най-доброкачествени, материали уреди и апарати за нуждитъ на корабитъ и корабоплаването.

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА НОВИ И СТАРИ КОРАБИ

Доставчикъ на Българското търговско параходно д-во, Ромънското дунавско параходно д-во, Пристанищната служба, Морската и Дунавската полицейска служба, Главната дирекция за настаняване на бѣжанцитъ, Риболовното училище, Районното инженерство по водитъ, частни рибари, лоджари и пр.

ЦЕНИ ФАБРИЧНИ

Улжитвания и съвети при съставяне на поемни условия, девизи и пр. Контрола и поправка на стари такива по правилата на бюро Веритасъ.

10—7

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

ЗА ОСМАТА ГОДИШНИНА НА ИЛЮСТРОВАНОТО СПИСАНИЕ

„МОРСКИ СГОВОРЪ“

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ: За България 150 лв., за странство 200 лв. Отдѣленъ брой 20 лв.. На членоветѣ отъ Бѣлг. Нар. Мор. Сговоръ, които сж издѣлжили членскитѣ вноски за 1931 г. списанието се изпраща **безплатно**. На останалитѣ списанието се изпраща следъ предварително платенъ абонаментъ.

ТАКСИ ЗА РЕКЛАМИ: За еднократна публикация на реклами се взема следната такса: На цѣла страница 800 лв.; на $\frac{1}{2}$ страница 450 лв.; на $\frac{1}{4}$ страница 250 лв. и на $\frac{1}{8}$ страница 150 лв. За повече отъ две публикации се прави 5% отстъпка, а за повече отъ 5 публикации се прави 10% отстъпка. За повече отъ 10 публикации такси по особено споразумение. За художествена реклама се заплаща добавъчно къмъ цената на рекламата — изработката на рисунката и клишето. За тия, които заплатятъ десетократна реклама, художественото ѝ изработване и клиширането ѝ е за смѣтка на редакцията. На събирачитѣ на реклами се дава 10 до 20% отъ събраната сума. **Всички печалби отъ рекламитѣ отиватъ изключително за подобение на списанието.**

ХОНОРАРИ: На сътрудницитѣ си за одобрени и отпечатани творби, редакцията заплаща следния хонораръ:

За оригинална статия на страница	200 лв.
За комплективна статия на страница	180 лв.
За преводна статия на страница	160 лв.
За откъслечни преводи, извадки, съобщения и др. на страница	140 лв.
За стихове на редъ	отъ 3 до 4 лв.
За музикална композиция отпечатана на 1 страница	отъ 200 до 300 лв.
За оригинални картини на квадратенъ сантиметъръ	1 лв.
За оригинални рисунки на квадратенъ сантиметъръ	0.80 лв.
За оригинални чертежи на квадратенъ сантиметъръ	0.60 лв.
За заимствувани, добре подобрени чертежи на кв. см.	0.40 лв.
За фотографически снимки на квадратенъ сантиметъръ	0.30 лв.

ВСИЧКО, КОЕТО СЕ ОТНАСЯ ДО СПИСАНИЕТО
ДА СЕ ИЗПРАЩА НА АДРЕСЪ:

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

КНИЖОВНО ПРОСВѢТЕНЪ ОТДѢЛЪ

УЛ. „ЦАРЪ БОРИСЪ“ № 6 — ВАРНА

КУМЪ МОРЕТО И ДУНАВА ЗА НАПРЪДЪКЪ!

ГОДИНА VII. БРОЙ 10.
ВАРНА, декември 1930 год.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:
За България и за чужбина — 200 лева
УРЕЖДА КНИЖОВНО-ПРОСВЕТНИЯ ОТДЪЛЪ

Отдѣленъ брой 20 лева
А. редакторъ САВА Я. ИВАНОВЪ

ТѢХНИ ВЕЛИЧЕСТВА

ЦАРИЦА ИОАННА.

ЦАРЬ БОРИСЪ III.

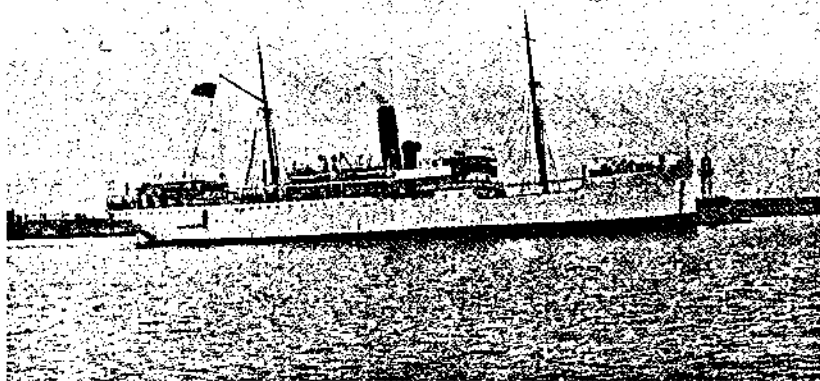
Сава Н. Ивановъ

ЦАРСКАТА СВАТБА

Многоочакваната царска сватба стана. Цѣлокупниятъ български народъ отдаде заслужена почитъ и уважение на височайшитѣ младоженци. По този поводъ много се писа. Нашиятъ и чуждиятъ печатъ дадоха достатъчно подробности, както за сватбената церемония въ Италия и въ България, така и за голѣмата радостъ и ентузиазъмъ на двата сродили се народа. Ние нѣма да преповтаряме това, едно — защото всичко това е всеизвестно и друго — защото и ние, както и цѣлата преса, не бихме могли да опишемъ напълно действително неописуемата радостъ на нашия народъ по случай височайшето бракосъчетание на Тѣхни Величества Царъ Борисъ III и Царица Йоана.

Ние искаме само да обърнемъ вниманието на нашитѣ читатели къмъ морската страна на въпроса при царската сватба и да отбележимъ единъ много характеренъ за възраждащата се въ морско отношение България фактъ. Негово Величество Царъ Борисъ III — Върховниятъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ — пожела да доведе своята августейша съпруга въ България съ скромнитѣ сръдства на нашето корабоплаване, подъ сѣнката на националното знаме. Той предпочете предъ сухоземния и въздушния пътъ — морския, съ което за лишентъ пътъ подчерта значението на морето и вниманието, което българскиятъ народъ трѣбва да му отдава.

Въ понеделникъ, на 20. октомврий т. г., къмъ 4 1/2 часа следъ обѣдъ параходътъ отъ Бълг. Търг. Параходно Д-во „Царъ Фердинандъ“ напусна Варненското пристанище. Предварително въ двунедѣленъ срокъ, той бѣ ремонтиранъ, преобоядисанъ въ бѣла боя, наново тапициранъ и раз-

Излизането на парахода „Царъ Фердинандъ“ отъ Варненското пристанище на 20. X. 1930 г., за да отпътува за Бриндизи. — Фото „Етюдъ“ на К. А. Терзистоевъ.

кошно декориранъ, при наблюдението и ръководството на Н. Ц. В. Принцъ Кирилъ и капитанъ II рангъ о. з. Ив. Вариклечковъ и при близкото участие на Морската полицейска служба, Морската учебна частъ и управата на параходното д-во. За този кратъкъ срокъ, благодарение на денонощната усилена работа на българските моряци, заели се присърдце да създадатъ една подходяща обстановка за пътуването на българската царица отъ Италия до България, параходътъ „Царъ Фердинандъ“ се преобрази въ една царска яхта. Още преди замиването, на парахода бѣ командированъ единъ взводъ моряци, начело съ мичманъ II рангъ о. з. Рахсеевъ, за почетенъ караулъ при бъдещитѣ височайши пѣтници и музиката на Морска учебна частъ. Подъ звуковетѣ на „Шуми Марица“, бѣлиятъ като лебедъ параходъ се отдѣли отъ кейовата стена, излѣзе отъ пристанището, изпратенъ и обсилянъ съ благопожелания отъ насѣбралия се многохиляденъ народъ и се насочи къмъ Босфора. „Царъ Фердинандъ“ отиваше въ италианското при-

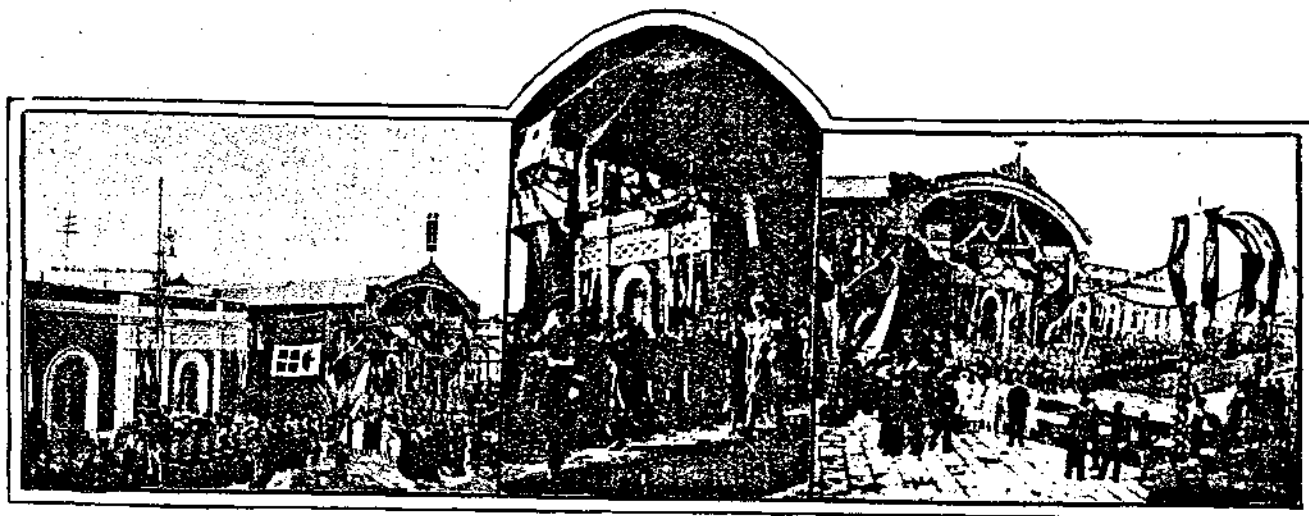
станище Бриндизи, за да вземе и отведе въ България височайшитѣ младоженци веднага следъ сватбата имъ.

Въ вторникъ на 21 октомврий къмъ 6 часа сутринята „Царъ Фердинандъ“ отдаде котва за половинъ часъ при входа на Босфора (Бююкь-дере) и следъ изпълнение на формалноститѣ продължи пътя си на югъ. Навлизайки къмъ обѣдъ въ Мраморното море, параходътъ спрѣ за моментъ надъ мѣстото, където миналата година потъна параходътъ „Варна“, за да отдаде почитъ на славно загиналитѣ български моряци. Презъ нощта параходътъ „Царъ Фердинандъ“ премина Дарданелския проливъ и въ сръда сутринята на 22 октомврий навлѣзе въ спокойнитѣ води на Егейско море. Сѣщия денъ вечерята между 9 и 11 часа премина презъ Коринтския каналъ и навлѣзе въ Ионическото море. Презъ цѣлия денъ — четвъртъкъ — на 23 октомврий параходътъ пътува презъ Ионическото и Адриатическото море. Въ петъкъ на 24 октомврий, въ 8 часа сутринята, при малко дъждовно време, „Царъ Фердинандъ“ отдаде котва въ пристанището на Бриндизи. Скоро се яви единъ воененъ катеръ, който въведе парахода въ втория — вътрешния — басейнъ на пристанището, където бѣха на котва единъ италиански кръстосвачъ, три

ескадрени миноносца и единъ миноносецъ. Параходътъ „Царъ Фердинандъ“ застана на вързала при кейовата стена срещу гарата, където трѣбваше да пристигнатъ Тѣхни Величества. Остатъкътъ отъ този денъ бѣ използванъ за привършване на приготовленията по посрѣщането на височайшитѣ младоженци и въ взаимни визити между офицеритѣ отъ парахода „Ц. Ферди-

нандъ“ и военнитѣ и граждански италиански власти. Едновременно съ пристигането на парахода „Царъ Фердинандъ“ въ Бриндизи, италианцитѣ усилиха работата по започнатитѣ приготовления за височайшето посрѣщане.

Сѣбота, 25 октомврий — деня на сватбата на Н. В. Царъ Борисъ III съ Н. Кр. В. Принцеса Джована Савойска — бѣше официаленъ празникъ за италианцитѣ. Всички военни и търговски кораби въ пристанището бѣха развѣтени празнично съ сигнални флагове. Сутринята, при повдигането на кърмовитѣ знамена, италианскитѣ военни кораби дадоха салютъ отъ по 21 изстрела. Презъ деня музиката на Морска учебна частъ свири въ продължение на два часа въ прадината при пристанището. Вечерята офицеритѣ отъ италианскитѣ военни кораби бѣха устроили балъ въ клуба на журналиститѣ. Между поканенитѣ бѣха и офицеритѣ отъ парахода „Царъ Фердинандъ“. Отъ развитиѣ се, разговори пролича, че италианскитѣ офицери сѣ останали съ отлични впечатле-

Посрещането на Височайшият младоженци на пристанищната гара въ Бриндизи, въ недѣля на 26. X. 1930 год.
Фот. Панайотовъ.

ния отъ дисциплината, реда и чистотата на парахода „Царь Фердинандъ“. Особено тѣ сѣ въ хищавали отъ бодростта и пѣргавината на нашитѣ моряци.

На другия день, недѣля, 26 октомврий, се очакваше да пристигнатъ въ Бриндизи височайшиятъ младоженци. Сутринята въ 7 часа пристигна съ специаленъ тренъ италианскиятъ престолонаследникъ Н. Кр. В. Умберто, поздравенъ съ по 21 изстрела отъ военнитѣ кораби въ пристанището. Въ 7 часа и 40 минути, съ другъ специаленъ влакъ пристигнаха височайшиятъ младоженци Н. В. Царь Борисъ III и Н. В. Царица Йоана, посрещнати на парата отъ Н. Кр. В. Италианския престолонаследникъ и приветствувани съ съответнитѣ салюти отъ военнитѣ кораби. Негово Величество Царь Борисъ III поздравя почетната рота и войскитѣ отъ гарнизона и заедно съ Нейно Величество Царица Йоана се опѣти по посланитѣ и обопани съ цѣлѣта килими за близкостоящия параходъ „Царь Фердинандъ“. Н. В. Царь Борисъ влѣзе прѣвъ въ парахода, последванъ отъ Н. В. Царица Йоана, Н. Кр. В. италианския престолонаследникъ Умберто, височайшата му съпрута Н. Кр. В. принцеса Мариа Жозе и сестрата на нашата царица Н. Ц. В. Херенската принцеса Мафида. Височайшиятъ гости бѣха посрещнати на парахода отъ капитанъ II рангъ о. з. Ив. Вариклечковъ, почетния караулъ и екипажа на кораба при звуковетѣ на „Шуми Марица“. Следъ кратка, мила и трогателна раздѣла на височайшиятъ младоженци съ своитѣ близки, въ 10 часа и 15 минути параходътъ „Царь Фердинандъ“ отблѣсна отъ кейовата стена и напусна пристанището при хубавъ слънчевъ день. Въ пристанището се бѣше събралъ многохиляденъ народъ, дошелъ да изпрати и изкаже чрезъ възторжени овации почитѣта си къмъ своята височайша любимица, която като царица заминаваше за България. Заедно съ парахода „Царь Фердинандъ“ се онеха отъ вързала и назначенитѣ за придружаване италиански военни кораби — единъ кръстосвачъ и три ескадрени миноносеца — и последваха кораба на височайшиятъ младоженци. Отъ въздуха придружаваха бѣлия сватбенъ корабъ едно ято италиански водохвърчила.

Въпрѣки хубавия слънчевъ день, морето бѣше много развълнувано. Щомъ параходътъ „Царь Фердинандъ“ излѣзе отъ вънкашния басейнъ на

пристанището въ открито море, започна силно да се клати. Тѣхни Величества бѣха на капитанския мостъ и останаха тамъ, докогато можеше да се вижда Бриндизи. Придружаващитѣ кораби заемаха различни строеве около парахода „Царь Фердинандъ“, като презъ всичкото време приветствуваха височайшиятъ младоженци по италиански и български съ „ея“ и „ура“.

Вѣтърътъ започна постепенно да се усилва и къмъ 2 часа следъ обѣдъ достигна значителна скоростъ. Вследствие на развилото се още по-голъмо вълнение, Н. В. Царятъ благодари на придружаващитѣ го кораби и ги освободи отъ задължението да го следватъ. Тѣ обаче бѣха настойчиви и нѣмаха желание да изпуснатъ отъ очи бѣлия сватбенъ корабъ. Стана нужда Н. В. Царь Борисъ III да благодари повторно на италианскитѣ военни кораби за конвойната имъ служба и да имъ заповѣда да се върнатъ обратно. Едвамъ къмъ 5 часа следъ обѣдъ италианскиятъ придружаващъ отрядъ изпрати последенъ поздравъ на височайшата двойка и взе обратенъ курсъ. Вѣтърътъ продължаваше да се усилва, а вълнението ставаше непоносимо. Наложих се, привечеръ къмъ 7 часа, „Царь Фердинандъ“ да застане на котва задъ прикритието на островъ Фано (Адриатическото море). Нощта премина сравнително спокойно, на котва при подвѣтрената страна на острова.

Въ понедѣлникъ, на 27 октомврий, въ 7 часа сутринята, параходътъ „Царь Фердинандъ“ се сне отъ котва и продължи пътя си по водитѣ на все още развълнуваното море. Цѣлия день корабътъ на Височайшиятъ младоженци танцуваше върху вълнитѣ на Ионическото море. Привечеръ, къмъ 8 часа той отладе котва задъ островъ Кефалония.

Въ вторникъ, на 28 октомврий сутринята, много рано, въ 4 часа, параходътъ „Царь Фердинандъ“ вдигна котвата си и се опѣти къмъ Коринтския каналъ, при сравнително по-спокойно море. Въ 3 часа следъ обѣдъ параходътъ бѣше предъ Коринтския каналъ, където спрѣ за моментъ, докато дойде влѣкачътъ за да го преведе презъ канала. Тукъ се представиха на Тѣхни Величества Директорътъ на канала, Българскиятъ пълномощенъ министъръ отъ Атина и представителя на Българското Търговско Параходно д-во г. Сребровъ. Входътъ и изходътъ на канала бѣха разцѣтени по случая съ сигнални знамена. По стенигѣ на канала и по моста

имаше множество любозитни гърци, дошли да посрещнат височайшата двойка. След излизането на „Царь Фердинандъ“ от канала, той продължи пътуването си самостоятелно през Егейското море за към Дарданелитъ. Времето беше хубаво, морето спокойно. Цялния ден и цялата нощ параходът пътува през Егейското море и на другия ден — сряда, към 2 часа след обяд — навлезе въ Дарданелитъ. Продължилъ пътя си без прекъсване, привечеръ „Царь Фердинандъ“ навлизаше въ Мраморното море. Минавайки край Булаирскиятъ позиции, Н. В. Царятъ държа кратка прочувствена речъ предъ екипажа на парахода за славното минало на българския народъ и армия и надеждитъ за сжщо такова славно бъдеще. Презъ нощта параходът поръше водитъ на Мраморното море. Къмъ 4 часа сутринята въ четвъртъкъ, на 30 октомврий „Царь Фердинандъ“ минаваше покрай Златния рогъ, където бѣха на котва турскитъ военни кораби, освѣтени феерически съ електрически крушки по случая. Безъ да спира „Царь Фердинандъ“ продължи пътя си презъ Босфора. Турскитъ военни кораби отначало неможаха да го забележатъ. Скоро, обаче, тѣ разбраха, че българскиятъ сватбенъ корабъ току-що е миналъ. Една турска канонерска лодка даде салютъ отъ 21 изстрели и придружи кораба презъ Босфора до навлизането му въ Черно море.

Сжщия денъ — четвъртъкъ, 30 окт. — къмъ 7 ч. сутринята, параходътъ „Царь Фердинандъ“ при отлично време и тихо море, излѣзе въ водитъ на родното Черно море. Всички почувстваха близостта на родината.

Къмъ 11 часа сутринята параходътъ приближаваше българскитъ брѣгове. Въ 11½ часа, тъкмо при турско-българската граница, параходътъ „Царь Фердинандъ“ бѣше посрещнатъ отъ българскитъ полицейски кораби „Дръзки“, „Строги“ и „Смѣли“. Наближавайки къмъ парахода, корабитъ приветствуваха височайшитъ младоженци съ по 21 изстрели, обиколиха „Царь Фердинандъ“, бѣха поздравени отъ Н. В. Царя и съ мощното българско

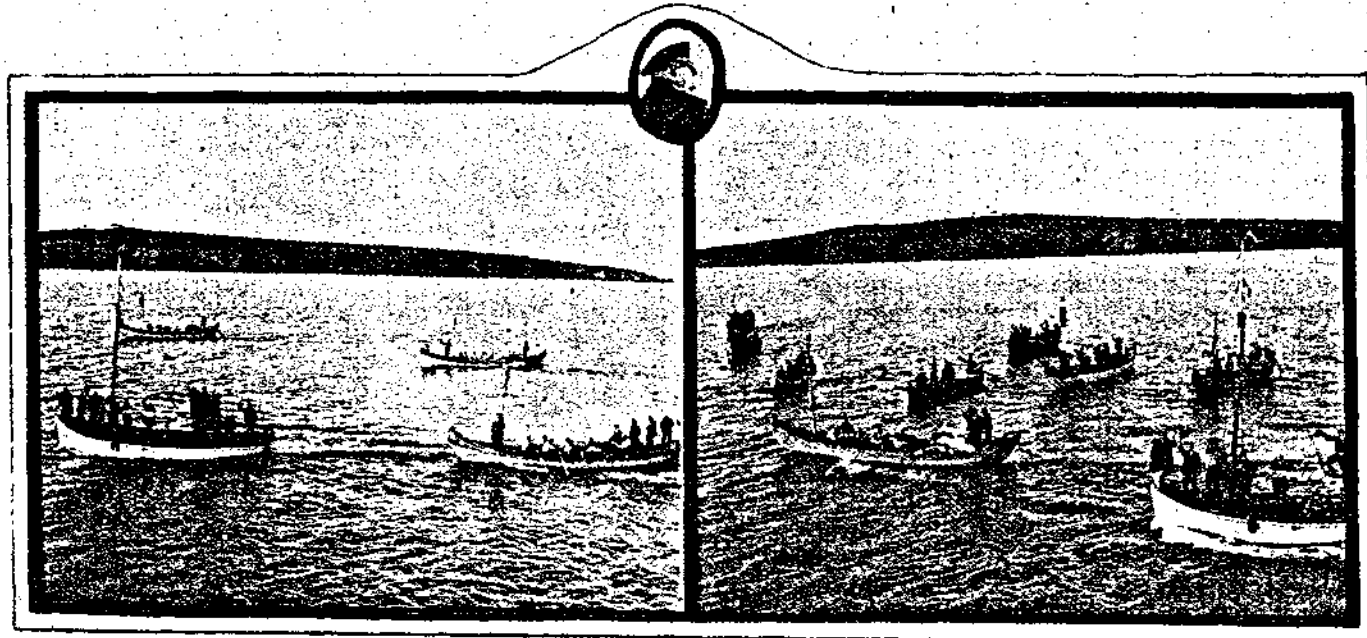
„ура“ застанаха въ строй фронтъ задъ него. Параходътъ „Царь Фердинандъ“, се движеше близко покрай българския брѣгъ, който бѣше почернѣлъ отъ стеклото се отдалечъ крайбрѣжното население, дошло да поздрави своитъ любими Царь и Царица. Всички лодки отъ крайбрѣжieto бѣха излѣзли въ морето и се движеха къмъ кораба на височайшата двойка, приветствайки съ нескончаемо „ура“ пристигането ѝ въ български води.

Къмъ 2½ часа следъ обядъ параходътъ „Царь Фердинандъ“ бѣше на траверзъ на Царската рѣка (Ропотамосъ). Тукъ той спрѣ за моментъ. Н. В. Царятъ благоволѣ да извика на кораба си старшитъ начальници отъ полицейскитъ кораби: Началника на морската и рѣчна полицейска служба и морски училища капитанъ I р. о. з. Сава Стефановъ, Началника на морската полицейска служба капитанъ I р. о. з. Димитъръ Фичевъ и Началникъ отряда капитанъ II р. о. з. Тодоръ Тодоровъ. Веднага съ пристигането си тѣ бѣха представени отъ Н. В. Царя на Н. В. Царица Йоанна. Следъ краткъ разговоръ Началникъ отряда кап. II р. о. з. Тодоровъ се завърна, за да поеме пакъ командуването на от-

Тѣхни Величества Царь Борисъ III и Царица Йоанна на парахода „Царь Фердинандъ“ въ Коринтския каналъ на 28. X. 1930 г.

Фот. Панайотовъ

Една малка частъ отъ излѣзлитъ отъ Созополското пристанище рибарски лодки, които посрещнаха въ морето парахода „Царь Фердинандъ“ и възторжено приветствуваха Височайшитъ младоженци. 30. X. 1930 год.

Фот. Фичевъ.

ряда си, а кап. I р. о. з. Стефановъ и кап. I р. о. з. Фичевъ останаха на парахода „Царь Фердинандъ“ при Тѣхни Величества. Бѣлиятъ сватбенъ корабъ на височайшата двойка и придружаващиятъ го отрядъ полицейски кораби продължиха пътя си къмъ Бургаското пристанище.

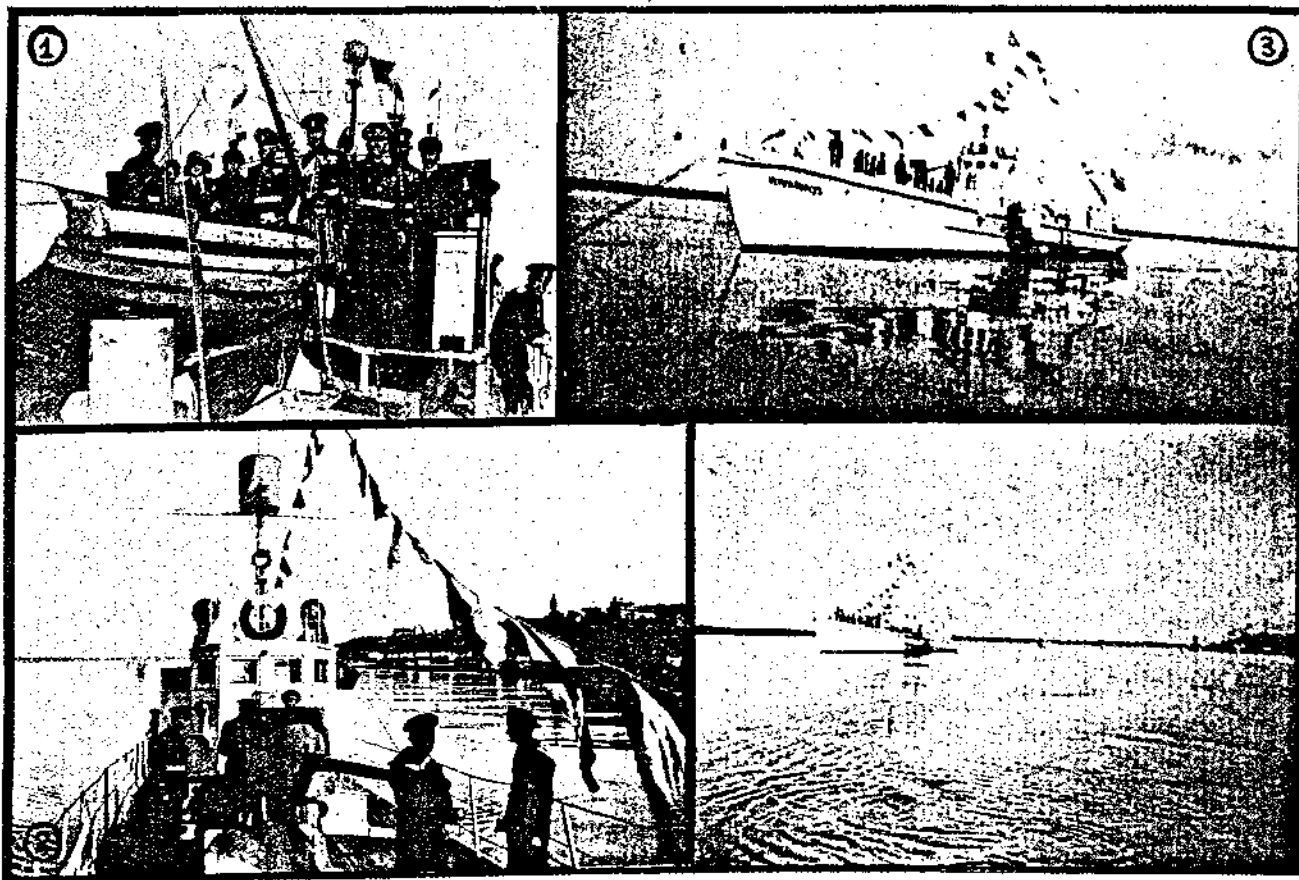
Минавайки къмъ 4 часа следъ обѣдъ покрай Созополъ, височайшиятъ корабъ бѣ пресрещнатъ и заобиколенъ отъ излѣзлите отъ Созополското пристанище въ строй всички рибарски вътреходи и лодки, чиито екипажи бурно акламираха Тѣхни Величества Царя и Царицата съ продължително и мощно „ура“. Тази голѣма рибарска ескадра, състояща се отъ около 50 единици, съпроводи парахода докато можеше да се движи съ него. Картината бѣше тържествена, мила, трогателна и невидана досега при нашиятъ брѣгове. Българското Черноморско прибрежно население първо засвидетелствува голѣмата обичъ и почитъ на българския народъ къмъ своитѣ Царь и Царица. Отъ друга страна, то даде възможностъ на Н. В. Царица Йоана да предотгадае какъвъ възторженъ приемъ ѝ се готви въ новото ѝ отечество — България.

Привечерь къмъ 5 часа, параходътъ „Царь

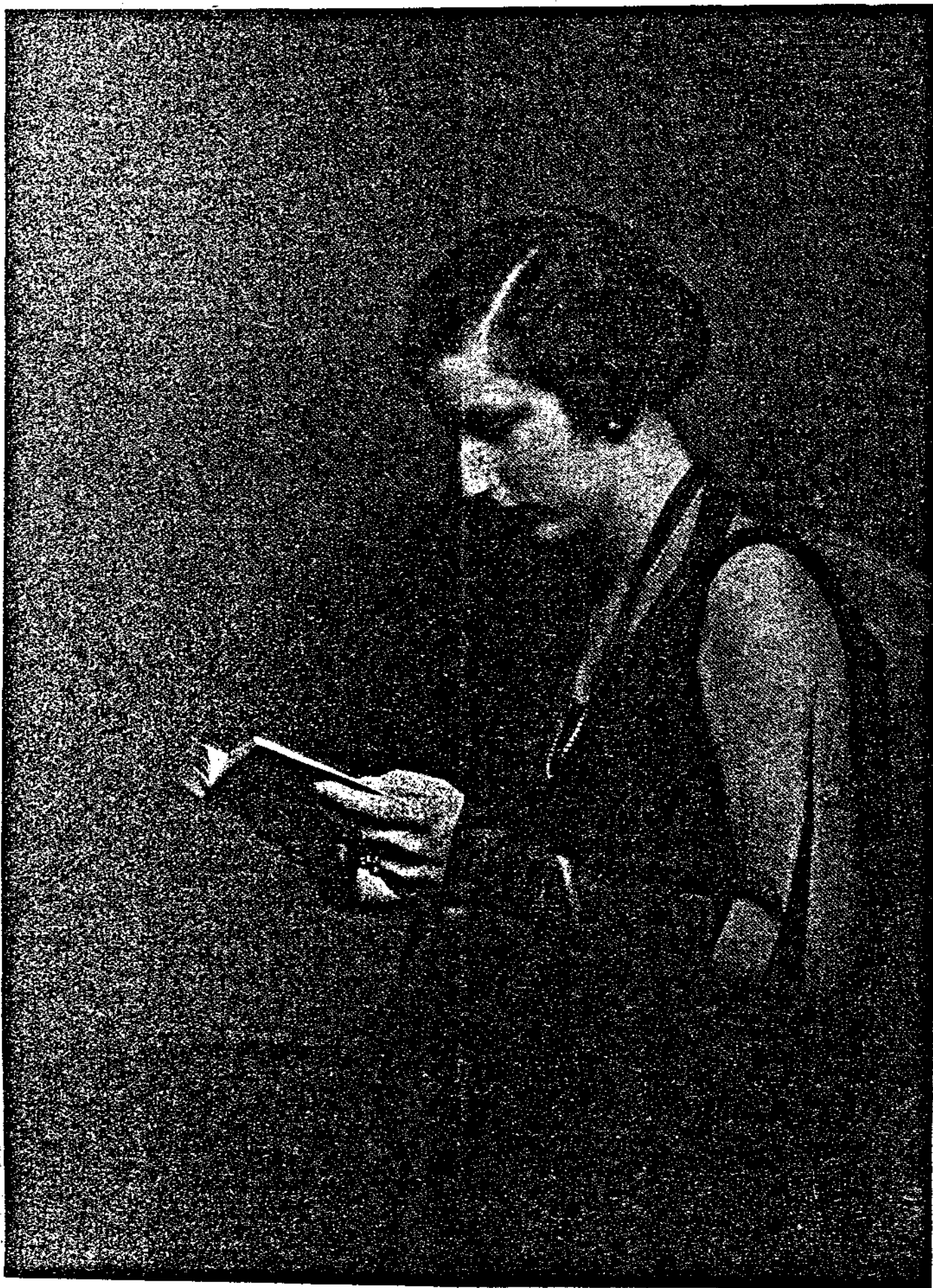
Фердинандъ“ наближаваше крайния пунктъ на своето пътуване — Бургасъ. Всички моторни лодки отъ Бургаското пристанище бѣха излѣзли къмъ островъ „Св. Анастасия“, за да посрещнатъ парахода и да го придружатъ до пристанището. Вълноломътъ бѣше почернитъ отъ народъ, който възторжено приветствуваше Височайшиятъ младоженци съ непрекъсващо се и оглушително „ура“. Всички кораби отъ пристанището въ продължение на $\frac{1}{2}$ ч. свирѣха съ своитѣ свирки за поздравъ и приветствие. Пристанището бѣше отлично декорирано и разцвѣтено. Многохилядиниятъ народъ, когото не можаха да удържатъ военнитѣ кордонни, буквално изпълни неговата площъ и съ виковете „ура“ и „Да живѣе“ подъ звуковетъ на „Шуми Марица“ посрѣщаше височайшия бѣлъ сватбенъ параходъ. Срѣдъ непрекъсващото се мощно българско „ура“, при звуковетъ на националния химнъ, посрещнати отъ Н. Ц. В. Принцъ Кирилъ, Н. Ц. В. Принцеса Еадокія и официалнитѣ духовни, военни и граждански власти, Тѣхни Величества Царь Борисъ III и Царица Йоана, следъ като благодариха на екипажа на кораба за отличната му служба, бодри, весели и щастливи, стѣпиха на българска земя.

Варна, 8. XI. 1930 година.

ОТПРАЗДНУВАНЕ НА ЦАРСКАТА СВАТБА НА ДУНАВА ПРИ РУСЕ НА 31. X. 1930 ГОДИНА ОТЪ ДУНАВСКАТА ПОЛИЦЕЙСКА СЛУЖБА.

1. Старшитѣ началници отъ гарнизона на кораба отъ Дунавската полицейска служба „Черноморецъ“; 2. Корабътъ „Черноморецъ“ преди салюта; 3. и 4. Корабътъ „Черноморецъ“ въ време на салюта.

Нейно Величество Царица Йоанна

Фот. Емилио Сомарива — Милан

Г. Славяновъ

Н. В. ЦАРЬ БОРИСЪ III КАТО ВЪРХОВЕНЪ ПОКРОВИТЕЛЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Съвсемъ не случайно е идването на Царската двойка отъ Италия по море, нито пъкъ причинитъ за това сж удобствата въ пътуването, напротивъ височайшиятъ младоженци доброволно се подложиха на едно продължително и доста уморително, при това, поради лошото море, — на моменти твърде неприятно пътуване. Но, като истински морякъ, който обича морето, а още повече като Държавенъ Глава, който обича своята родина, въ радостния исторически моментъ, преживявъ отъ българския народъ, Н. Величество поиска да обърне погледитъ и да прикове вниманието на всички българи къмъ морето. Той като че ли искаше високо и ясно да каже и нагледно да покаже на недоверчивия българинъ, че има единъ голъмъ, великъ, свободенъ и независимъ път, който стои на разположение на малката България и който свързвайки я пръко съ цълъ свѣтъ, дава ѝ възможностъ да диша свободно и да се чувствува самостоятелна и независеща отъ никого държава. Н. Величество не прекоси ничия чужда територия и макаръ да е закрилянъ отъ международнитъ закони и обичаи, той не пожела да се възползува отъ услугитъ и благоразположението на близки и далечни съседи. Той още съ напушането на италианската земя веднага стъпи на българска територия и предпочете да се движи подъ сѣнката на българския трицветъ, отколкото да използва правото си на екстериториалностъ, за да мине презъ чужди земи. Не искаше ли съ това Н. Величество да ни стресне и да ни посочи, отъ къде трѣбва да очакваме изгрѣва на нашата стопанска и национална независимостъ, въпрѣки наложенитъ отъ мирнитъ договори окови и въпрѣки нескриванитъ полъзновения на тия или ония наши доброжелатели? Не искаше ли Царьтъ на българитъ да ни каже, че въпрѣки всичко ние можемъ свободно и гордо да гледаме презъ главитъ на нашитъ непримирими съседи и че ние можемъ да счупимъ позорнитъ окови, безъ да чакаме тѣхното благоразположение, защото ние можемъ да се свържемъ, културно и стопански, направо и безъ ничие посредничество съ който народъ пожелаемъ и съ която и да било велика или малка държава на земното кълбо. Не искаше ли Царь Борисъ III, за пръвъ пътъ въ българската история, да каже на цълъ свѣтъ, че духътъ на ръководения отъ Него български народъ не желае повече да се свива на малкото парченце суша и че той най-сетне

се пробужда и скоро ще потърси широкитъ простори на морето и океана, за да догони и се подравни съ всички културни народи на земята? И най-сетне, не можемъ ли да се гордѣемъ, че Н. Величество по единъ тъй тържественъ начинъ подчертава, че Той е първиятъ покровителъ и най-високиятъ носителъ на морската идея въ България!

Следъ тоя красноречивъ жестъ на нашия любимъ Царь, необходимо ли е да се доказва, че Той е взелъ подъ Свое покровителство и организацията на Българския Народенъ Морски Сговоръ, която си е поставила за крайна целъ смяната българска морска идея, чийто пръвъ създателъ и истински носителъ е самъ Той? Не за да доказваме една позната истина, а само да отбележа нѣкои отъ възвишенитъ изрази на искрената и пълна съ дълбокъ смисълъ привързаностъ на нашия Царь къмъ младото ни морско дѣло, ще припомнимъ тукъ нѣколко отъ проявитъ на Царското внимание къмъ Българския Народенъ Морски Сговоръ.

Въ доклада на Главното управително тѣло на Б.Н.М. С. до втория редовенъ съборъ на организацията, направенъ на 28 августъ 1925 г. въ гр. Русе, между другото четемъ: „Още отъ младежкитъ си години Негово Величество се възпитаваше въ любовъ къмъ морето и неговитъ брѣгове, — още тогавъ Той бѣше страстенъ морякъ и още отъ тогавъ Той се научи да ценя значението на морето за насъ българитъ.“

Станалъ Държавенъ Глава въ своята родина, Негово Величество съ еднаква любовъ се възхищаваше отъ гордия нашъ Балканъ и отъ безкрайното ширине на българското Черно море и служейки на своя народъ, Той насочи грижитъ и старанията си, както къмъ Балкана, тъй и къмъ морето. Царьтъ на българитъ не искаше да види своя народъ и въ третото си царство окончателно отхвърленъ отъ морето, задушень и смазанъ отъ

чуждото, — макаръ само културно и икономическо робство. Знаейки отъ историята на далечното и близко минало, какъ жестоко си отмъщаваше морето на българитъ за тѣхното пренебрежение къмъ него; разбирайки отлично, че страшната морска стихия не само престава да бѣде врагъ на тогавъ, който я опознае, обикне и се научи да я владѣе, но тя става и неговъ най-голъмъ благодетелъ, — Той насочи погледитъ си и къмъ тая забравена и пренебрегната въ миналото област на

Н. В. Царь Борисъ III — Върховенъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ. — На капитанския мостъ на парахода „Царь Фердинандъ“ на пътъ отъ Бриндизи за Бургасъ. Коринтъ 28. X. 1930 год.

Фот. Панайотовъ.

националния ни живот; Негово Величество ста на първия носител на българската морска идея.

Съ появяването на Българския Народен Морски Сговоръ, Негово Величество веднага оцени по достоинство, задачите и дѣлата на младата организация и отъ тоя моментъ следѣше и следи съ живъ интересъ развитието и успѣхитѣ на вѣчната за човѣчеството, но непозната и нова за насъ, морска идея. Но Н. В. не се задоволи само съ ролята на наблюдателъ, а отъ височината на Престола даваше своята мощна морална и материална подкрепа, служейки съ това за примѣръ на всички съзнателни българи и вдѣхвайки куражъ въ души и воли на все по-многобройнитѣ ратници на новото дѣло. Ето ви нѣколко примѣра. Н. В. не пропусна нито едно отъ морскитѣ тържества на крайбрѣжнитѣ клонове и почти винаги и на всѣкъде Той се явяваше, внасяше своята лепта и само съ присѣтствието си даваше новъ импулсъ за още по-усилена работа на дейцитѣ и съмишленицитѣ на Б.Н.М.С.

Въ началото на 1923 година „Морска Библиотека“, печатана до тогава отъ време на време, започна да излиза като редовно периодично издание и първитѣ абонаменти за това издание, дойдоха отъ двореца: първитѣ абонати на „Морска Библиотека“ бѣха Негово Величество и Неговитѣ августейши сестри.

Въ 1921 година бѣ турено началото на Морския Музей съ нѣколко малкибирки, които още далечъ не можеха да представяватъ съдържание на единъ макаръ скромнъ музей. Събирането на материали вървѣше бавно и като че ли неувѣрено; презъ 1922 год., обаче, благодарение на голѣмото царско внимание, Морскиятъ музей изведнѣжъ стѣпи на краката си и стана не само по име, но и въ действителностъ — музей: Негово Величество изпрати, като подарѣкъ, събиранитѣ отъ бившия Царъ модели на всички български кораби; до тогава тѣ красѣха една отъ галериитѣ на Софийския Дворецъ, а отъ тоя моментъ станаха най-ценната колекция и ядката на младия Морски музей. Това голѣмо Височайше внимание бѣше сигнала за една трескава дейностъ по събирането и обогатяването на музея съ все повече и повече материали, предмети и бирки. Морскиятъ музей получи единъ мощенъ тласъкъ за своя растежъ и развитие. Благодарение на тоя тласъкъ, въ 1923 година, презъ май месецъ, успоредно съ полагането основитѣ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, презъ време на неговия учредителенъ съборъ, Морскиятъ музей можа да бѣде тържествено осветенъ и откритъ за публиката.

Съ това, обаче, не се изчерпва широката подкрепа, която Негово Величество щедро дава за преуспѣването на Бълг. Н. Морски Сговоръ и за осъществяването на неговитѣ замисли, проекти и предложения. При създаването на българската държавна морска политика, чрезъ идеи и дѣла, Н. В. стана ревностенъ сътрудникъ въ усилията на младата българска морска идея, за да заеме тя подobaщото ней мѣсто въ нашия националенъ животъ и творчество. Нека бѣдемъ увѣрени, че въ едно близко бъдеще ще видимъ и резултатитѣ отъ тая безшумна, но плодотворна дейностъ.

Ясно е отъ тия нѣколко реда, че сѣщиятъ втори редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. е проявѣгласилъ съ бурни акламации Н. Величество за свой Върховенъ Покровителъ не за да привлѣче тепърва Неговото внимание къмъ себе си или пъкъ за да изпълни единъ актъ на внимание къмъ Първия

гражданинъ въ страната, а оамо за да даде, макаръ и единъ бледъ вънкашенъ изразъ на своето голѣмо уважение и пълна признателностъ за действителнитѣ и неоченими заслуги на Н. В. къмъ българската морска идея и къмъ организацията, която е взела за свой девизъ едно отъ повеленията на тази идея — „Къмъ морето и Дунава за напредѣкъ!“.

Ще се опитамъ да допълня горния докладъ съ още нѣколко бележки. За прозорливия погледъ на Н. Величество не можеха да останатъ незабелязани първитѣ стѣпки, а и самата поява на организацията и при най-близкия удобенъ случай, презъ лѣтото на 1922 година, Той благоволи да покани въ двореца Евксиноградъ единъ отъ дейцитѣ на Б. Н. М. С., чрезъ когото обстойно и подробно да се запознае съ новото сдружение и неговата идеология. Впрочемъ, това бѣ по-скоро актъ на внимание къмъ Б. Н. М. С., защото вече една година преди това, презъ лѣтото на 1921 г., тъкмо при първата значителна обществена проява на още съвсемъ неизвестната и непозната организация, Н. В. показа своето голѣмо благоволение и довѣрие къмъ нея, като за пръвъ пѣтъ широко отвори за народа вратитѣ на Царския паркъ въ Евксиноградъ; само така, първото грандиозно тържество на Б. Н. М. С. можа да бѣде устроено въ морската градина на Варна, въ парка на Евксиноградъ и въ морето предъ тѣхъ. По-късно, както това отбелязва и докладътъ, не минаваше нито единъ морски празникъ, въ което и да било населено мѣсто по крайбрѣжието, въ който да не участвува Н. В. и по единъ или другъ начинъ да не даде своята щедра морална и материална подкрепа.

На сѣщото царско внимание и до днесъ се радва създадениятъ отъ Б. Н. М. С., едва ли не по вина само на Н. Величество морски музей. Почти всѣка година, лѣтувайки въ Евксиноградъ, Н. В. посещава музея, за да открие съ наблюдателното си око и най-малката негова промѣна, радвайки се на напредѣка му или бащински указвайки грѣшкитѣ на неговитѣ ръководители. Следъ едно отъ своитѣ посещения, видимо доволенъ отъ музея, Н. В. подари своя портретъ съ саморѣчния си подписъ, а другъ пѣтъ остави като дарение една крупна сума, съ което стана причина да се основе малко по-късно и самостоятеленъ фондъ за материалното закрепване на Морския музей и неговото по-сигурно бъдеще развитие.

Но Върховниятъ Покровителъ на Б. Н. М. С. проявява своето внимание не само къмъ дѣлата на централата и крайбрѣжнитѣ клонове. Той внимателно следи за живота на цѣлата организация, лично познава първитѣ деятели на много отъ клоноветѣ и твърде добре е осведоменъ за тѣхната дейностъ. Той отблизко и съ интересъ следи всѣка проява на клоноветѣ и не пропуска да изрази по единъ или другъ начинъ задоволството си отъ позабележителнитѣ дѣла или бързия растежъ на организацията; така напр., въ 1926 год., когато Пловдивскиятъ клонъ въ своето развитие се издигна до степенъ да заеме първо мѣсто въ Б. Н. М. С., Н. Величество изпрати на отличилия се клонъ своя портретъ въ морска форма, съ собственорѣчния Му подписъ. Пакъ сѣщиятъ клонъ, когато реализира въ областта на водния спортъ едно първо по рода си културно предприятие въ България, като създаде красивото градинско езеро въ Пловдивъ, биде повторно удостоенъ съ Царското внимание, — презъ м. юний т. г. на клона

съ били изпратени от Зоологическата градина в София, чрез двореца Кричимъ, две хубави, породисти патици, които красят водитъ на скъпото вече за пловдивци езеро. Не по-малко бѣ вниманието на Върховния Покровителъ на Б. Н. М. С. и къмъ Софийския клонъ, който пъкъ стои на чело на организацията съ своята културна дейност; така, Н. В. е присъствувалъ, както често, когато е посещавалъ било Морския музей, било морскитѣ празненства на организацията, заедно съ Августейшитѣ си сестри, на нѣкои отъ беседитѣ, уреждани отъ клонъ, а също така Той не пропусна да посети и лично да изрази голѣмия си възторгъ отъ великолепната уредба на голѣмата морска изложба въ София презъ 1926 г. За да поощри развитието на ржководения отъ Б. Н. М. С. воденъ спортъ въ страната, въ 1928 г. Н. Величество благоволи да подари една великолепна сребърна статуя на гребецъ-победителъ, която всѣка година, по особни правила, се дава на легиона-първенецъ въ общитѣ гребни състезания.

Всички тия чести и постоянни царски милости, оказвани на Б. Н. М. С., импулсиратъ, окуражаватъ и окрилятъ неговитѣ скромни труженици да вър-

вятъ по стрѣмния и трѣпчивъ въ България пътъ къмъ достигане и осъществяване далечнитѣ, но благородни цели на организацията — закрепване въ съзнанието на всѣки българинъ грамадното значение за народа и земята ни на националната морска идея, тая ярко и авторитетно очертана и сочена отъ Царствения Кормичия на подмладената въ нейното трето царство българска държава.

Нека, по случай личното щастие на Н. Величество — задомяването му съ дъщерята на благородния италиански народъ Царица Йоана, по случай всенародната радостъ на измѣнения български народъ, който вижда осъществено едно отъ най-голѣмитѣ му желания — закрепването на любимата вече Царска династия, нека по този случай, който вдъхва на всички българи въра и надежда въ свѣтлото бъдеще на племето ни, да пожелаемъ на нашия Върховенъ Покровителъ Н. В. Борисъ III, Царя на българитѣ и на Неговата млада, но веднага обикната отъ цѣль народъ, другарка, Царица Йоанна, бодростъ, здраве и дългоденствие, за да видимъ осъществена подъ Тѣхното мудро царуване мечтата за велика морска България.

К. Скутуновъ

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРЬ БОРИСЪ III И МОРЕТО

Кой морякъ не познава Негово Величество? Има ли педя земя по нашето крайбрѣжие, която Той не е посетилъ? Край морето за Него се разправятъ вече легенди, защото той е вездесущъ.

Като Царъ, Негово Величество, за пръвъ пътъ, презъ януарий 1920 г. прояви ценни качества на истински морякъ. Дошелъ въ Варна, за да посрещне връщащитѣ се отъ заложничество български войници, трогнатъ отъ добродушието на изстрадалитѣ български синове, които, въпрѣки всичко, Му направиха шумна орация, Той поиска една лодка отъ флота, за да се впусне всрѣдъ рева на вълнитѣ и съ това да заглуши тжгата въ своята душа. Бурята въ душата и тая въ морето се съединиха въ тоя моментъ и издигнаха нова мощна фигура, която даде тържественъ обетъ да живѣе и работи за своя народъ.

Увлѣченъ отъ величието на бурята, застаналъ самъ на кърмилото, Той наблюдаваше съ удоволствие, какъ моторната лодка се бори и смѣло преодолява грамаднитѣ вълни. Неговитѣ придружаваци, обаяни отъ тържествеността на момента, пазѣха гробно мълчание.

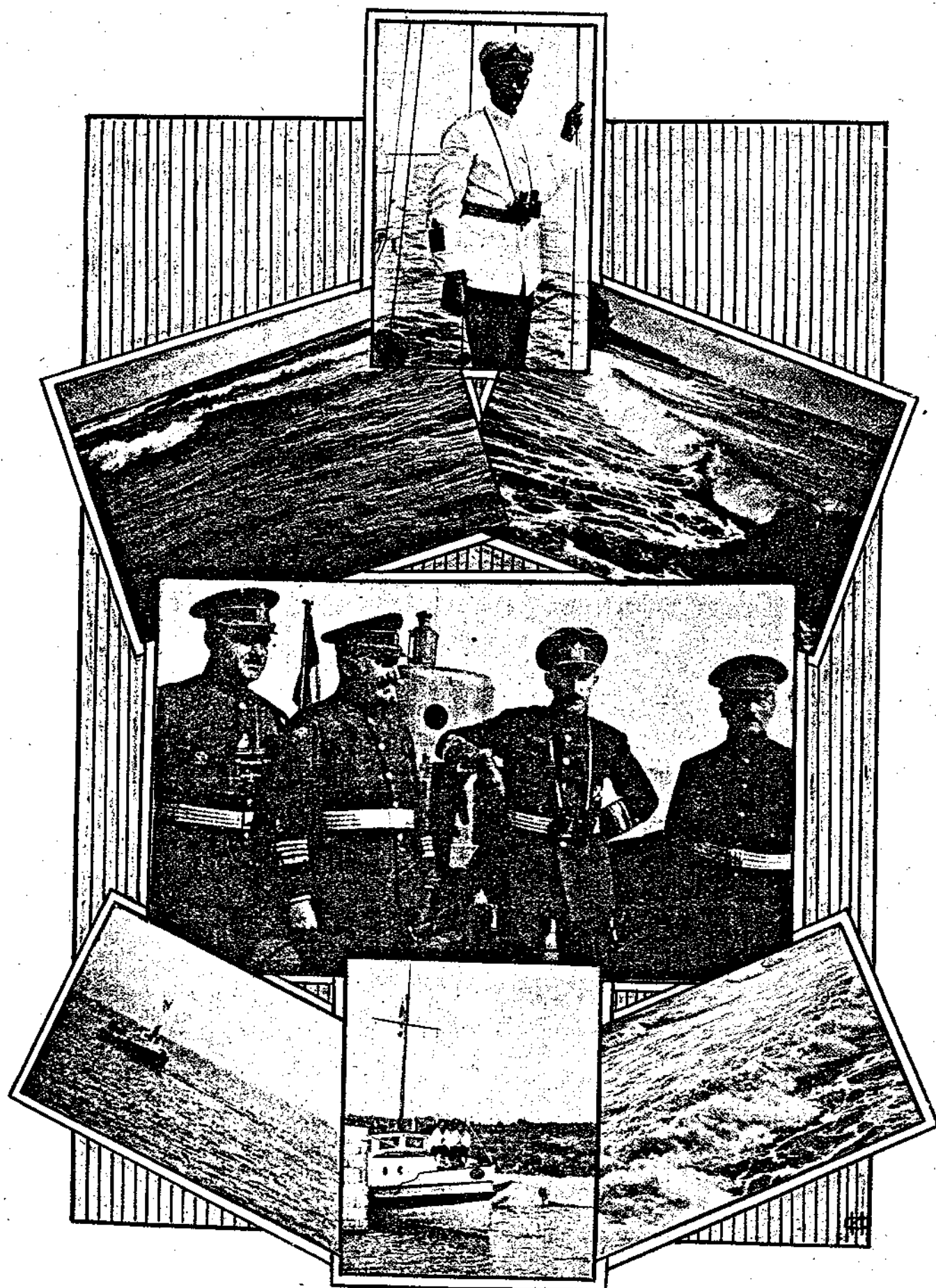
Но, тая борба нѣма край, а морето, по старъ обичай, мами и неусѣтно завлича въ царството на приказкитѣ...

Тогава единъ отъ адютантитѣ съ мъжа наруши мълчанието и напомни на Негово Величество, че морето е много бурно и лодката се е отдалечила доста отъ брѣга. Изваденъ за мигъ отъ Неговото увлѣчение, доволенъ отъ преживѣнитѣ силни чувства, Негово Величество обръща кърмилото и лодката се направлява къмъ брѣга. Едва сега, когато вълнитѣ почнаха да прехвърлятъ презъ борта и да пълнятъ лодката съ вода, той забеляза, че положението е критично. Оставилъ кърмилото на единъ отъ моряцитѣ, като най-вещъ морякъ, Той почна да ржководи съ личенъ примѣръ изхвърлянето на постоянно нахлуващата въ лодката вода. Запознатъ основно съ техниката, Неговата първа грижа бѣ да се запази отъ намокряне ма-

нетото на мотора, като заповѣда мотора да се покрие съ платнища и шинели. Така заети съ работа, никой не усѣти кога лодката се завърна въ Евксиноградъ.

Тукъ моторната лодка № 1 издържа отлично своя экзаменъ и спечели симпатитѣ на Негово Величество. Наименована въ последствие „Вѣра“, тя въ продължение на десетъ години е нераздѣленъ съпътникъ на Негово Величество въ морето. Съ нея Той обходи и опозна, за да обикне страстно нашия тъй хубавъ морски брѣгъ. Днесъ мало и голѣмо познава станалата вече исторически лодка „Вѣра“ и когато тя се появи самотна въ морето, всѣки знае, че тя носи гордо своя Господаръ.

Истински морякъ, Негово Величество свято пази завета на морето и морскитѣ традиции. Вдигането и снемането на корабното знаме на „Вѣра“ е едно свещенодействие и се извършва съ всички необходимъ церемониялъ. Въ опредѣленото време дежурниятъ морякъ командува: „За знамето, мирно!“, по която команда всички заставатъ мирно на мѣстата си. Следъ това, ако е 8 часа сутринята, морякътъ командува: „Знамето издигни!“, или следъ залѣзъ слънце: „Знамето сними!“ Презъ време на вдигането или снемането на знамето, дежурниятъ морякъ свири съ специална морска свирка съгветната мелодия, а цѣлятъ екипажъ сменя шапка и мълкомъ засвидетелствува своята почитъ къмъ знамето. Горда и съзнаваща своето високо положение, „Вѣра“ всѣкога съ готовност приема по-здрава на минаващитѣ край нея кораби, като имъ отваря съ еднократно снемане и вдигане на своето знаме. Минавайки край брѣга, когато забелязали „Вѣра“ моряци отъ пограничната служба се построятъ предъ своя постъ, за да поздравятъ своя любимъ Царъ, Негово Величество не изпуска случая да поздрави лично своитѣ моряци. Третирайки „Вѣра“ като голѣмъ корабъ, Негово Величество спазва най-точно всички правила за разминаването на корабитѣ въ морето, като имъ обръща често вниманието съ своята дисциплинираностъ.

Негово Величество Царь Борисъ III и морето

Плутуванията на Негово Величество по море имат всъкога точно определена целъ. Най-често, обаче, Той предприема плутуването си като естественикъ, съ целъ да изучи нашето крайбрежие. Затова Той носи всъкога ловджийска пушка, ботаническо кошче, специаленъ ножъ за изкореняване цвѣтя, мрежи за пеперуди и др.

Негово Величество има особена симпатия къмъ малкия носъ Ая Галина, задъ който, следъ една страшна буря, преди 10 години, за пръвъ пътъ „Вѣра“ хвърли котва и скрита отъ погледитѣ на всички пренощува спокойно. Устието на рѣката „Ропотамосъ“ е също едно отъ любимитѣ мѣста на Негово Величество. Тоя дивенъ и неизследванъ още напълно край, се посещава само отъ рибаритѣ, които съ своитѣ пѣстри лодки-аламани есенъ образуватъ едно временно, но доста оживено селище. Тукъ Негово Величество откри за пръвъ пътъ рѣдкото и запазено само въ устието на Ропотамосъ чудно красиво и ароматно растение „Панкрация маритима“. Освенъ това, тукъ се откриха рѣдки екземпляри корморани, черни щъркели, плоскочовки, жерави и морски орли. Ценейки своя високъ гостъ, който ги е изненадалъ често съ внезапнитѣ си посещения на това мѣсто, рибаритѣ нарекоха рѣката „Царска“, подъ което име я познава и мѣстното население.

Презъ време на своитѣ обиколки, Негово Величество много често посещава устието на р. Камчия, за да се любува на красивитѣ водни лилии, които, съ своя царствено жълтъ цвѣтъ, просто сияятъ върху застаналата подъ сѣнкитѣ на вѣковнитѣ дървета вода.

Никой, обаче, не може да има понятие за скромната и лишена отъ каквито и да сѣ удобства обстановка въ „Вѣра“ при плутуванията на Негово Величество. Спането върху дървенитѣ пейки на лодката, завитъ само съ едно одеяло, е нормалния начинъ за ношуване, когато, подъ акомпанимента на чакалитѣ, тюленитѣ и нощнитѣ птици, „Вѣра“ спокойно почива, закотвена въ тихитѣ води на Ая Галина или Ропотамосъ. Дъждъ, мъгла и вѣтъръ сѣ най-честитѣ съпътници при тия плутувания. Всички тия несгоди сѣ спортъ и удоволствие, съ които Негово Величество се гордѣе като истински морякъ. Храната презъ време на плутуванията е най-скромна, по-скромна, отколкото чогѣкъ може да си я представи. Много пѣти моряцитѣ отъ поста при устието на Камчия сѣ оставали изненадани и въ недоумение, когато „Вѣра“ застане на котва предъ поста. Излѣзли да срещнатъ и рапортуватъ, сѣ заварвали Негово Величество, заедно съ цѣлия екипажъ, да гази въ водата и да помага при пренасяне малката лодка въ устието на р. Камчия. Свикналъ съ несгодитѣ на морето, за Негово Величество нѣма значение въ кой частъ отъ денонощието ще трѣгне на пътъ, стига моторътъ да е изправенъ. Каленъ въ бури и познаващъ капризитѣ на морето, Той има настойчивата упоритостъ на старитѣ моряци и нищо не може да спре замисленото плутуване. Той никога не се е връщалъ отъ пътъ, поради лошото море. Това Той изрично подчерта при своето сватбено плутуване съ парахода

„Царъ Фердинандъ“ отъ Бриндизи до Бургасъ. Морето било толкова лошо, че моряцитѣ отъ кораба не сѣ виждали по-голѣмо вълнение. Обаче, въпрѣки молбитѣ и увещанията на близкитѣ на Нейно Величество Царицата и на адмиралитѣ отъ придружаващия го италиански флотъ, да не трѣгва и отложи заминаването си поне съ единъ день, Негово Величество заявява смѣло, че за Него нѣма препятствие, като доказа, че за българския Царъ морето не е прѣчка и въпрѣки всичко, потегля на пътъ.

Набоженъ, като истински морякъ, който оставя съдбата си въ рѣцетѣ на Бога, Негово Величество почита всички свети мѣста и параклиси по крайбрежието. По Негова заповѣдъ се възобнови параклисътъ при Зейтинъ Бурунъ, построенъ на мѣстото на старо езическо капище, за който Той подари една разкошна, грижливо пазена отъ рибаритѣ сребърна икона на Св. Никола. При своитѣ плутувания Негово Величество не забравя да запали старинното венецианско кандило на параклиса и да се помоли Богу.

Състрадателенъ къмъ всички, Негово Величество е готовъ всъкога да даде приютъ въ Евксиноградъ на търпящитѣ бедствие въ морето. Когато духне внезапно опасниятъ мелтемъ, който повдига грамадно вълнение, Негово Величество става много неспокоенъ и мисли за съдбата на беднитѣ рибари, за спасението на които често отплува самъ съ „Вѣра“, за да ги прибере и докара на буксиръ въ Евксиноградъ или до Варна. Той на два пѣти се е хвърлялъ въ морето, съ тѣ рискъ на живота си и лично е спасилъ отъ удавяне двама души отъ своитѣ приближени.

Негово Величество се интересува живо отъ морската полицейска служба, която има много близко до сърдцето си и съ особено внимание следи занятията съ миноносцитѣ, като не изпуска случай да ги посети и поздрави.

Интересувайки се отъ морския спортъ, Негово Величество следи и присѣтствува на всички морски състезания.

За да подчертае интереса си къмъ едва сега зараждащето се наше модерно морско рибарство, Той лично присѣтствува на културното тържество при полагане основния камѣкъ на Рибарското училище.

Негово Величество взе също съ присърдце участие въ освещаването на новозакупения търговски параходъ за Б. Т. П. Д-во — „Бургасъ“, като съ това подчерта своя интересъ и разбиране нуждитѣ на родното корабоплаване.

Вещъ познавачъ на морето, пръвъ между първитѣ и смѣлъ морякъ, Негово Величество всъкога обайва съ своитѣ обширни познания и тънкото разбиране на въпроситѣ по мореплаването и свързанитѣ съ морето промисли. Неговитѣ идеи и личенъ примѣръ сѣ една велика школа за българското морячество. Тѣ свѣтятъ, както самотниятъ фаръ, за да показватъ на българина пътъ къмъ напредѣкъ и развити интереса къмъ морето и мореплаването.

София, 5. XI. 1903 г.

Fot. C. De Marchi.

ДЕТИНСТВОТО НА ПРИНЦЕСА ДЖИОВАННА САВОЙСКА.
Нейно Величество Йоана, Царица на Българитѣ.

Проф. Ян. Ив. Арнаудовъ.

РОДОСЛОВИЕТО НА ТЪХНИ ВЕЛИЧЕСТВА ЦАРЬ БОРИСЪ III И ЦАРИЦА ИОАННА

Като че ли по силата на едно предопредѣление, отъ многото комбинации, които кроеше мълвата относно женитбата на Н. Величество царь Борисъ III, той, следвайки гласа на сърдцето си, успѣ да реализира тъкмо оная, която свързва още веднъжъ двата най-стари европейски аристократически родове и сроди още по-тѣсно две отъ най-първитѣ владѣтелски династии въ Европа¹⁾, и заедно съ това постави България съ единъ замахъ въ съвсемъ ново международно положение.

Началото и на двата рода се губи въ бурнитѣ и все още обвити въ мрака на неизвестността времена на ранното сръдновековие, когато се образваха нови държавици и държави, когато се въвеждаше феодалниятъ строй въ западна Европа и се полагаха основитѣ на новата западноевропейска култура. Нашиятъ царь е издѣнка на голѣмия Саксонско-Ветински родъ, за чийто родоначалникъ се смѣта Тети (Дади), графъ на областта Хосгау на р. Заале, около 950 г.; ала за тоя родъ говорятъ и известни данни още отъ началото на 9 вѣкъ. Внуцитѣ на Тети, а именно Дедо и Фридрихъ разширяватъ властта си и надъ нѣколко съседни области. Тѣхнитѣ владения обединява въ последствие подъ властта си Дитрихъ II, синъ на Дедо. Неговиятъ синъ Дедо II става маркграфъ на източната погранична област (Остмаркъ), а отъ 1068 и регентъ на Майсенската област. Следъ смъртта на Херманъ фонъ Ойленбургъ, внукъ на последния, въ 1123 г., братовчедъ му Конрадъ графъ Ветински заема областта Майсенъ и сполучва да прибави впоследствие къмъ нея и други области въ днешна Саксония, а тъй също и Лаузицъ (или Лузеция). Единъ отъ потомцитѣ на Конрада — Хенрихъ Свѣтли (1221—88) завладѣлъ Тюрингия чакъ до замъка Вартбургъ. Така се създаде една цѣлостна област на майсенскитѣ маркграфы отъ Ветинския родъ, която се простирала отъ г. Одеръ до р. Верра и отъ Ерцгебирге до Харцъ. Обаче, владѣтелската мощъ на тоя домъ била спъвана и отслабвана отъ много честитѣ недоразумения и раздори, създадени вследствие на дѣлби на територията между наследницитѣ на единъ владѣтель.

Владенията на Ветинския домъ се увеличаватъ още повече въ времето на Фридрихъ III Строги. Синътъ на последния, Фридрихъ IV помогналъ на кайзеръ Сигизмунда въ борбитѣ му срещу хусититѣ и като награда получилъ въ ленно владение саксонското курфюршество, заедно съ титлата курфюрстъ²⁾. Ала практиката на дѣлежи и братоубийствени войни продължавала. Най-важната подѣлба е оная, станала на 26. VIII. 1485 г., въ Лайпцигъ, между двамата братя Ернстъ и Албертъ, при която по-стариятъ братъ Ернстъ получилъ курфюршество Саксония, заедно съ титлата курфюрстъ, а освенъ това и цѣла Тюрингия и редица

други владения. Той е именно родоначалникътъ на наречената по негово име ернестинска линия, отъ която произхожда нашиятъ царь. Неговиятъ синъ, курфюрстъ Фридрихъ III, нареченъ Мъдри, е билъ високоуважаванъ владѣтель, съ авторитетъ въ цѣла Германия, вследствие на което въ 1519 г. му била предложена императорската корона, ала той я отклонилъ. Той основалъ въ 1502 г. университета въ Витенбергъ, отгдето Лютеръ, следъ 15 години, започна реформаторското си дѣло, и самъ той е билъ партизанинъ на широки имперски реформи; умрѣлъ е въ известното селско революционно движение въ Германия презъ 1525 г. Неговитѣ приемници Иоанъ Постоянни и Иоанъ Фридрихъ Великодушни сж били ревностни привърженици на реформацията и били главнитѣ водители на протестантската партия въ време на религиознитѣ борби. Това е довело до загубване курфюршеството Саксония заедно съ курфюршеската корона, тъй като императоръ Карлъ V, водителъ на католицитѣ, нанесълъ на втория отъ тѣхъ поражение при Мюлбергъ на 24. IV. 1547 г. Иоанъ Фридрихъ Великодушни успѣлъ да задържи за себе си само Тюрингия, чиято подѣлба въ бѣдѣ забранилъ въ завещанието си. Обаче, въпрѣки това, тая практика продължавала до сръдата на 18 вѣкъ. Вследствие на тия именно дѣлежи сж се създали редицата тюрингийски херцогства и княжества, които съществували до 1918 г. Въ началото на 18 в. тюрингийската областъ Кобургъ се съединява съ Заалфелдъ и така се образува херцогството Заксенъ-Кобургъ-Заалфелдъ съ първи херцогъ Иоанъ Ернстъ, следъ чиято смъртъ двамата му синове Христианъ Ернстъ и Францъ Иозинасъ царували задружно. Следъ смъртта на първия отъ тѣхъ братъ му въвежда за херцогството си престолонаследието по първородство, съ което напоследокъ се туря край на постояннитѣ дѣлежи. Неговиятъ внукъ херцогъ Францъ оставилъ следъ смъртта си (1806 г.) трима сина. Първородниятъ Ернстъ I поема херцогството, което въ 1826 г. се съединява съ херц. Заксенъ-Гота и получава името Заксенъ-Кобургъ-Гота. Вториятъ синъ херцогъ Фердинандъ Георгъ (род. 1781 г.) се оженва за единствената дъщеря на унгарския князь Йосифъ Кохари и отъ тогава започналъ да се нарича Кобургъ-Кохари. Неговиятъ синъ Августъ (1818—81) е баща на родоначалника на днешната българска династия царь Фердинандъ I (род. 1861 г.) и дѣдо на Негово Величество Царь Борисъ III. Третиятъ синъ на херцогъ Францъ, Леополдъ, пкъ билъ коронясанъ въ 1829 г. за кралъ на Белгия. Внукъ на първия отъ тримата братя, херцогъ Ернстъ I е предпоследниятъ английски кралъ Едуардъ VII, а днешниятъ английски кралъ му е правнукъ. Така че, чрезъ него царь Борисъ III се родѣ съ английския кралски дворъ. По баба си, починалата въ 1907 г. княгиня Клементина, Негово Величество произхожда отъ френския Орлеански родъ, а по майка си, първата българска княгиня Мария Луиза, той е потомъкъ на Бурбонитѣ, т. е. на Лудвигъ XIV.

Другата Саксонско-Ветинска линия, албертинската, която получи въ 1547 г. курфюршеството Саксония и курфюршеско, а впоследствие и кралско достоинство, запази саксонския престолъ до германската революция въ 1918 г.

Въ тоя старъ родъ, просъществувалъ цѣло хи-

¹⁾ Едно сродяване стана вече съ женитбата на италианския престолонаследникъ Уиберто съ белгийската принцеса Мария Жозе.

²⁾ Такива е имало въ Германия 8, отъ които 5 свѣтски и 3 духовни. Тѣ сж били най-силнитѣ измежду владѣтелитѣ на отдѣлнитѣ германски държави и сж имали правото да избиратъ изъ сръдата на петтѣ свѣтски курфюрсти германския императоръ, отгдето иде и името курфюрстъ — князь избирателъ.

лядолѣтие, се крие безспорно жизненостъ, духовна и физическа енергия и жилавина въ голѣма степенъ. Вѣрно е, че ернестинската линия, като загуби въ 1547 г. курфюршество Саксония, биде отдалечена значително отъ международната историческа арена и нейната политическа дейностъ оттогава се е ограничила въ Тюрингия и е имала повече локаленъ характеръ. Затова пъкъ въ тая сфера на действие владѣтелите сѣ развивали максимална енергия и сѣ се проявявали особно на културното поле. Достатъчно е да споменемъ, че Ваймаръ, резиденцията на херцогството Заксенъ-Ваймаръ-Айзенахъ, въ времето на херцогъ Карлъ Августъ — презъ втората половина на 18 и началото на 19 в. бѣ станалъ духовенъ центъръ на Германия и прадъ на музигъ. Тоя енергиченъ и високъ културенъ владѣтель бѣ събралъ при себе си най-гениалнитѣ представители на нѣмския класицизъмъ — Гьоте, Шилеръ и Хердеръ. Може би, въ връзка съ културнитѣ тенденции на тюрингийскитѣ владѣтели се намира и голѣмото влѣчение на бившия и сегашния ни царе къмъ науката. Отъ друга страна, трѣбва да се отбележи и фактътъ, че докато албертинскиятъ клонъ отъ Ветинската династия, който измѣсти ернестинския отъ Саксония, следъ германската революция въ 1918 г. престана да съществува като владѣтелска династия, днесъ на три европейски трона споятъ потомци на ернестинската линия, а именно английскитѣ и белгийскитѣ крале и нашиятъ царъ.

Почти въ сѣщо такава древностъ можемъ да проследимъ и родословието на височайшата младоженка. Савойската династия е произлѣзла отъ единъ аристократически родъ въ областта Савоя. (Латинската *Sapaudia*, областъ въ римска Галия, заселена въ 443 г. сл. Хр. отъ бургундитѣ. Царството на последнитѣ е било подчинено въ 532 г. отъ франкитѣ, и при разпадането на Франкската държава, въ 879 г. Савоя влѣзла въ състава на новото бургундско царство и заедно съ него минала въ властъта на нѣмскитѣ крале). Въ първата половина на 11 в. тоя родъ се издига изъ неизвестността на дребнитѣ аристократи чрезъ Хумберта Бѣлоръки, графъ на Савоя и нѣколко други графства, който завещава името си и основа на рода си на историята. При завладѣването на Бургундия той оказалъ голѣми услуги на германския императоръ Конрадъ II. Той именно се смѣта за родоначалникъ на Савойската династия. Неговиятъ синъ Оддо чрезъ задомяването си съ Аделаида, единствената наследница на Туринския маркграфъ Манфредъ, придобива за своя родъ владението на Туринската областъ, наречено Пиемонтъ, и по тоя начинъ съединява подъ Савойския родъ земитѣ източно и западно отъ Котийскитѣ алпи — фактъ съ голѣми исторически последици. Първитѣ савойски владѣтели сѣ били голѣми привърженици на германскитѣ императори и сѣ били винаги на тѣхна страна въ борбитѣ имъ срещу папата и срещу феодалитѣ имъ. Така синътъ на Оддо, Амадей II, е помагалъ на Хенрихъ IV въ борбата му срещу папата Григорий VII. Внукутъ на Амадей II, Амадей III, участвувалъ въ втория кръстоносенъ походъ и умрѣлъ презъ време на сѣщия въ 1149 г. на о-въ Кипъръ. Неговиятъ внукъ Тома I (владѣлъ отъ 1189—1233 г.) е билъ мощенъ князь, който като имперски намѣстникъ е ималъ голѣми заслуги спрямо императора Фридрихъ II. Следващитѣ владѣтели развили постепенно Савойската държава. Отъ тѣхъ Амадей V (1285—1323) билъ провъзгласенъ въ 1311 г. отъ императоръ Хенрихъ VII за имперски князь (*Reichsfürst*)

Неговиятъ внукъ Амадей VI (1341—83), прочутъ пълководецъ и воененъ герой и известенъ въ свѣтовната история подъ името Амадей Савойски, увеличилъ владенията си въ Италия и въ 1365 г. станалъ имперски намѣстникъ на императоръ Карлъ IV. Сѣщиятъ е водилъ въ 1366 г. то Черноморското крайбрѣжне война срещу турцитѣ въ помощъ на Византия. Съ въвеждането на престолонаследieto по първородство той направилъ важна стѣпка за запазване на земитѣ си отъ разпокъсване, като установилъ по тоя начинъ недѣляемостъта на територията при смъртъта на единъ владѣтель. Отъ неговитѣ приемници Амадей VII добилъ въ 1416 г. отъ императоръ Сигизмундъ херцогска титла, обаче въ 1434 г. изпадналъ въ мистично настроение, оттегилъ се отъ управлението на страната, което предалъ на сина си Лудвигъ (1434—65) и приелъ духовенъ санъ, а въ 1439 г. билъ избранъ за папа подъ името Феликсъ V. Презъ първата половина на 16 в. херцогството има бурна история: то води борба съ Франция и Швейцарската федерация, бива окупирано отъ френски войски, и едва въ 1559 г. херцогъ Емануилъ Филибертъ получилъ обратно земитѣ си. Тоя владѣтель е билъ много просвѣтенъ и енергиченъ монархъ и оставилъ трайни следи въ историята на държавата си. Между другото, той премахналъ феодализма, въвелъ режима на просвѣтенъ абсолютизъмъ и турилъ началото на флотъ. Негови внуци сѣ били Викторъ Амадеусъ I и Томасъ; последниятъ е основателъ на Савойско-Кариниянския клонъ отъ династията, който наследява въ 1831 г. Савойския престолъ, поради липса на мъжки наследници отъ по-старата линия. До тая дата (1831 г.) страната и династията сѣ били въвеждани въ много борби и войни, прживѣвали сѣ бурни и спокойни, трагични и весели времена. Савоя и Пиемонтъ сѣ били окупирани нѣколко пѣти временно отъ французитѣ, обаче въ 1713 г. херцогъ Викторъ Амадей II получилъ, чрезъ Утрехтския миръ, обратно отъ французитѣ почти всички земи и освенъ това редица нови територии, между които и части отъ Миланското херцогство, а така сѣщо и о-въ Сицилия, заедно съ кралска титла. Седемъ години по-късно той размѣня Сицилия срещу Сардиния и оттогава до 1860 г. Савоя и Сардиния образували Сардинската монархия. Кралството е било въведено въ война съ френската република въ време на революцията и кралъ Викторъ Амадеусъ III е билъ принуденъ отъ Наполеона да склучи на 15. V. 1796 г. Парижкия миръ, съ който на Франция се отстъпвали Савоя и Ница, а въ послѣдствие били отстъпени на Наполеона и останалитѣ континентални владения на Сардинската монархия и на 11. IX. 1802 г. станало формалното присъединяване на Пиемонтъ къмъ Франция, при което областъта била раздѣлена на 6 департаменти. Следъ падането на Наполеона, Сардинската монархия била възстановена и уголѣмена съ Генуезкото херцогство. На Виенския конгресъ било уредено престолонаследieto въ смисълъ, че при липса на мъжки наследници, престолътъ се предава на по-младата, Савойско-Кариниянската линия. Това положение настѣпва въ 1831 г., съ смъртъта на кралъ Карлъ Феликсъ. Затова на престола тогава се качва Карлъ Августъ, отъ младата линия, който продължава политиката на църковна реакция и политически абсолютизъмъ, следвана отъ времето на Виенския конгресъ, съ известно прекъсване презъ 1821 г. по време на военната революция. Новиятъ владѣтель, обаче, прокаралъ

и редица полезни реформи; между другото той реорганизирай армията и особено се гижилъ за увеличението и подготовката ѝ. Въ 1846 г. той се увлича отъ националистическото движение, целяще обединението на Италия, и въ връзка съ него дава на 8. II. 1848 г. конституционно управление на държавата си. Това движение доведе, както е известно, до война съ Австроунгарската монархия, презъ която генералъ Раденки нанесе поражение на италианската армия. Вследствие на тоя неуспѣхъ кралътъ абдикира и биде наследенъ отъ сина си Викторъ Емануилъ II, който по-късно заедно съ Кавуръ и Гарибалди реализира обединението и на 14. III. 1861 биде провъзгласенъ за кралъ на Италия. Следъ смъртта на последния (9. I. 1878 г.) го наследи Хумбертъ I, който въ 1900 г. биде застрелянъ отъ единъ анархистъ. Оттогава до днесъ царува Викторъ Емануилъ II, бащата на нашата царица, въ времето на когото Италия постигна пълното си обединение.¹⁾

И тая династия, която въпрѣки всички превратности на съдбата не само е успѣла да просъществува въ течение на 900 години, но и да увеличи владенията си отъ 2—3 малки графства, до размѣритъ на една могъща монархия, каквато е днесъ Италия, трѣбва да притежава, безъ съмнение, въ висша степенъ духовна и физическа енергия и жизненост. Къмъ тия качества у най-младитъ издѣнки на династията непременно сжъ прибавили и нѣкои отъ характернитъ за славянитъ чер-

¹⁾ Ако не се смѣта самата Савоя, люлката на династията, която се намира въ френско владение.

ти на черногорския родъ на Никита I, чиято дъщеря е сегашната италианска кралница Елена, майката на Н. В. Царица Йоанна. Покойниятъ черногорски кралъ, покрай многото си черти на практикъ и реалистъ, притежаваше и единъ романтизмъ, рѣдъкъ за неговата епоха. Малко известенъ е фактътъ, че въ свободнитъ си часове той се е посветявалъ и на поетическо творчество и е писалъ драми (между тѣхъ и „Князь Арванитъ“) и епико-лиричната поема „Поетътъ и самовилата“. Вѣроятно има нѣкаква връзка между неговитъ романтични черти и романтичния мистицизмъ на нашата Царица, доколкото той не е завещание на вѣковното католическо минало. Ала тя е наследила отъ майка си, прочута по красотата си жена, и она чаръ и усмивката, които дойдоха да стоплятъ душата и свитото сърдце на нашия народъ. Чрезъ родството съ Никита Черногорски, италианската династия е сродена и съ днешния сръбски кралски дворъ, по майката на кралъ Александра, която е сѣщо дъщеря на Никита.

Два рода, еднакво стари и благородни, се съединиха за окончателното закрепване на българската династия. Българскиятъ народъ, предусѣщайки съ единъ вѣренъ инстинктъ, че това съединение му носи добро, и движенъ отъ досегашната си любовъ къмъ своя царъ, прояви непринудена и спонтанна радостъ при първата вѣстъ за годежа, а още повече при посрѣщането на царствената двойка. Нека се надѣваме, че тоя бракъ означава началото на ново стопанско, културно и политическо въземане на народа ни.

НАШИЯТЪ КОНКУРСЪ ЗА НАПИСВАНЕ МОРСКИ РАЗКАЗЪ

(Одобрени за печатане въ списанието творби).

П. А. Шишковъ.

Мото — Вѣтроходецъ.

СРЕЩУ НИКУЛДЕНА

(Разказъ)

Шестъ часа оставаха до вѣтвяването на Никулдена . . .

Барба Никола, варненски вѣтроходецъ-капитанъ, заедно съ двамата си другари — моряка Янаки и юнгата Стойко — минаваше отъ вѣтъръ на вѣтъръ съ своя вѣтроходъ „Морски лъвъ“, който носѣше въ хамбара си пълни бѣчи вино за Варна . . .

Следъ двудневно безвѣтрне, което прекараха юго-източно отъ носъ Емине въ непрекъснатата срѣдня на Св. Никола, че ги билъ забравилъ — сега, подъ изтокъ-североизточния вѣтъръ, тѣ бѣдо напръгаха духъ и сили, за да не закъснѣятъ за празника, който — знаеха тѣ — бѣ събралъ въ Варна всичкитъ имъ другари.

На паралела на носъ Емине и на десетъ мили отъ брѣга, барба Никола обърна презъ носа и пое вѣтѣра въ дѣсоната си страна . . . Зарева вѣтърътъ въ дѣсния брѣгъ и загони кораба, чийто носъ бѣдо засочи далечната точка на Иланджикъ — Змийниятъ носъ — който не се виждаше . . . Тримата пристѣгаха шкитѣ на платната. Никола командуваше и обещавахе:

— О, е, исса, братци! . . . О, е, исса . . . О, е — тамъ ни чакатъ! Барба Ви Никола да го нѣма на Никулденъ . . . нима това е възможно? Не е било и нѣма да бѣде! . . . Хайде: о, е, исса!

Закрениха шкитѣ, Никола се втурна въ кабинката си и се върна съ бутилка седмгодишно анхиазско вино, пи и даде на другаритъ си:

— Хайде, моитъ момчета, бодри бѣдете! Цѣла нощъ ще се измѣчимъ, по утре славю ще бѣде . . . Чакатъ ни тамъ, чакатъ! Всѣка година съмъ билъ тамъ и утре сме тамъ! — обещавахе Никола и се взираше въ свѣтлината на еминския фаръ . . . — Само двадесетъ и осемъ мили ни дѣлятъ отъ Варна, а и вѣтърътъ се държи чудесно . . . На разсѣване сме въ Варна!

Вълнитъ силно люшкаха кораба и хвърляха прѣски и пѣна върху него. Морето бучеше съ зимна пѣсенъ: вълнитъ, бѣли и пламнали по цѣлото ширине, като оживотворени привидения се гонѣха една следъ друга до кораба и подъ кораба . . . Блѣскаха въ борта, налитиха леко съ гребенитъ си, прѣсваха, оросяваха и отминаваха. Пакъ идваха и пакъ отминаваха. И пакъ . . . и пакъ. По мушамитъ и каскитъ на тримата моряци водата непрекъснато се оцеждаше.

Брѣгътъ тъмнѣеше все по-силно и по-силно. Вѣтърътъ свежееше, а Никола съ друга бутилка отъ седмгодишното вино пакъ окуражаваше:

— Хайде, момчета, пийте и се дръжете! Браво, Стойко, тѣй! Гълтай! Славенъ морякъ ще станешъ. Азъ на баща ти ще те похваля.

Точно по сръдношъ съ вѣтръ на дѣсния бортъ, тѣ бѣха на траверзъ на устието на рѣка Камчия, на около миля разстояние до нея. Барба Никола застана на кърмилото и съ гърлестия си гласъ викна своята команда:

— Мѡла!

Обърнаха кораба и поеа вѣтра въ другия бортъ. Закрепиха шкотитѣ близо до вѣтра и корабътъ се понесе навѣтре въ морето, на шестдесетъ градуса отъ линията на вѣтра.

Застѣкоха пѣнести вълни и забѣгаха отъ брѣга . . .

. . . Въ единъ часа, на десетина мили отъ сушата и на равна линия на селото Фандѣклий, барбата пакъ застана на кърмилото, даде силенъ ходъ на кораба си и пакъ повърна на дѣсно, за да поеме вѣтра въ дѣсния бортъ . . .

Въ два часа бѣха на траверзъ на устието на Камчия, на разстояние седемъ мили, а корабниятъ носъ сочеше въ дѣсно отъ носъ Галата. Фаровѣтъ на Емине и Галата ясно хвърляха свѣтлинитѣ си до „Морския лѣвъ“. Никола сияеше. Той приближаваше къмъ Варна. А тамъ — той знаеше — бѣха събрани всичкитѣ му другари. И . . . чакаха го. Той си бѣбрѣше нѣщо усмихнато и окуражително клатѣше глава . . .

Като че ли вѣтрътъ ставаше по-студенъ. Никола вдигна рѣка и пое вѣтра въ нея. . . Пакъ я повдигна . . . И внимателно почна да изследва, дали вѣтрътъ не е започналъ да измѣня направлението си. Леко изтрѣпна Никола и отъ кърмилото строснато викна на Стойко:

— Бѣгай, Стойко, да налѣбешъ масло въ кандилото на Св. Никола! Бѣгай! — и изруга патрона си, понеже забеляза леко извъръщане на вѣтра откъмъ северъ.

А вѣтрътъ ако завиеше на северъ, барба Никола оставаше въ открито море.

И пакъ, съ издигната рѣка, той непрекъснато изпитваше направлението на вѣтра, а рѣката му поемаше снѣжинки, които току-що започнаха да прехвърчатъ . . . Никола изтрѣпна: шомъ има снѣжинки, има студъ, има ли студъ — вѣтрътъ е северенъ! — направи си той страшното заключение, което го замръзи върху румпела . . . Той се завзирѣ въ тъмнината и започна да пресмѣта, колко е далече отъ брѣга. Той силно забѣска румпела на „подъ вѣтръ“ и плахо погледѣтъ му за скача отъ вълнитѣ върху небето и отъ небето върху платната . . . И пакъ върху вълнитѣ . . .

Стойко изскочи изъ капитанската кабинка и, като приближи барбата си, весело му протегна рѣка.

— Честитъ ти именъ день, барба Никола! За много години! — рече юнгата, който бѣ видѣлъ долу, че часовникътъ показва три — следъ полунощъ и бѣ пресмѣтналъ, че Никулдена е настѣпилъ.

— Трай! — спрѣ го барбата сѣрдитъ. — Никакъвъ Никулденъ! Докато не дойдемъ до носъ Галата — нѣма още Никулденъ! — и той не му прис

рѣката, като не забрави пакъ да пусне проклетие къмъ патрона си.

. . . Въ шестъ часа бѣха на траверзъ на първия пограниченъ постъ, който е на югъ отъ Галата. . . Сѣчаха вече укротени вълни, на две мили до поста . . . Никола се бѣ успокоилъ: той бѣ сигуренъ вече: сега вѣтрътъ право и отъ северъ да задухаше, не бѣ страшно!

Въ седемъ часа бѣха на единъ досегъ до Галата. Долиташе до тѣхъ звукъ отъ нѣкаква военна музика. Навѣрно, флотската! Всички наостриха уши . . . Видѣлѣше . . .

Барба Никола пое вѣтра въ кърмата си и подаде кърмилото на Стойко:

— Ура, да живѣе Св. Никола! — крѣсна Никола и размаха беретката си. Вдигна шишето, пи и го подаде на другаритѣ си. Нека да пиели сега: Никулденъ билъ вече „вързанъ въ кърпа“!

— Стойко, дръжъ право на мигающия фенеръ! . . . Янаки, вдигай флага! — изкомандува едно следъ друго барбата съ свѣтнало лице.

Татъкъ, задъ вълнолома, всички кораби бѣха украсени съ знамена. Параходитѣ бѣха вдигнали и всичкитѣ си сигнални знамена. Флотската музика, която свирѣше до казармитѣ, съвсемъ ясно се чуваше . . . Тѣпанѣтъ биеше „на маршъ“. Барбата пакъ се провикна и пакъ извади бутилка, която размърда високо на главата си.

„Морскиятъ лѣвъ“ летѣше. Барбата бѣ застаналъ на носа, отгдето командуваше на кърмчинята.

Бързо обходиха мигащия фаръ, прерѣзаха между двата входни фара на басейна и Никола даде стърчилото право върху групата вѣтроходи, застанали на малкия кей и земления насипъ въ западната частъ на пристанището.

Барбата пое кърмилото, Янаки застана на гротъ-фала, а Стойко на флюка-фалъ.

„Морскиятъ лѣвъ“ летѣше, като конь на състезание . . .

— Майна! — изкомандува Никола, като да командуваше полкъ.

Задъ корабитѣ имаше събрано множество . . . Никола позна другаритѣ си. Цивилна музика имаше около тѣхъ.

Наближаваше „Морскиятъ лѣвъ“ . . . Замърдаха шапки отъ брѣга. Нѣкой рѣзко махна съ рѣка къмъ музикантитѣ. Тѣпанѣтъ силно удари и екна музиката „въ маршъ“.

— Ура! — разнесе мощно отъ брѣга. — Да живѣе барба Николааа!

— Фонда! — крѣсна Никола къмъ Янаки, за да спусне котвата, и, като изскочи върху стърчилото, съ шише въ едната си рѣка и съ беретата въ другата, размаха и дветѣ си рѣце въ небивалъ възторгъ, сипейки върху другаритѣ си ритмичнитѣ турски псувни, които между тѣхъ имаха значението на най-сърдечния и възторженъ поздравъ . . .

София, 1930 г.

Въ отговоръ на поздравителната телеграма по случай сватбата на Тѣхни Величества, Н. В. е благоволить да отговори съ следната телеграма:

„Петъръ Стояновъ, председател на Българския Народенъ Морски Сговоръ — Варна.

„Царицата и азъ отъ сърдце благодаримъ Вамъ и на членоветъ на Морския Сговоръ за добритъ чувства и хубавитъ пожелания.

Царьтъ“

Текстътъ на нашата поздравителна телеграма е следниятъ:

„София — Двореца

„Тѣхни Величества

„Отъ името на всички ратници на морската идея въ България поднасямъ на Ваши Величества най-сърдечни благопожелания за брачния Вѣсьюзъ. Нека Богъ направи неуведаеми Августейшитъ Ви вѣнци за благо на отечеството и тържеството на нашето морско дѣло.

„Председател на Българския Народенъ Морски Сговоръ:

П. Стояновъ“

* *

Въ отговоръ на поздравителната телеграма до Н. В. Царица Йоанна, по случай тезоимения й день, е благоволила да отговори:

„Благодаря сърдечно Вамъ и на членоветъ на Народния Морски Сговоръ, за любезнитъ приветствия и благопожелания.

Йоанна“

Текстътъ на нашата поздравителна телеграма е следниятъ:

„Нейно Величество Царицата

Двореца — София.

„Въ първия тезоименъ день, въ новото отечество на Ваше Величество, ние ратуващитъ за любовъ къмъ морето, което ни донесе желаната Царица, любима на всички българи, Ви поднасяме пожелания за здраве, дългоденствие и трайно щастие, ведно съ нашия Върховенъ Покровитель Негово Величество Царя, за успѣха на морската идея и величието на България.

„Председател на Българския Народенъ Морски Сговоръ:

П. Стояновъ“

Още преди сватбата на Н. В. Царица Йоанна, на 13. октомврий т. г., бѣше изпратено следното писмо до Височайшата сгоденица, отъ името на на Главното Управително Тѣло на Б. Н. М. С.:

„Ваше Кралско Височество,

„Въ знакъ на голѣма почитъ къмъ Васъ и неизказана искрена радостъ по случай Вашия годѣжъ, Главното Управително Тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ, чийто Върховенъ Покровитель е нашиятъ любимъ Царъ Н. В. Борисъ III, бърза да Ви изпрати незавършеното тази годишно течение на нашия официаленъ органъ — списанието „Морски Сговоръ“.

„Ние ще бждемъ особено щастливи, ако нашата бждеща любима Царица прелисти книжкитъ

и се запознае съ идентъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, за да се увѣри, че и въ новото н отечество се интересуватъ за роднитъ брѣгове и морето, тъй както и въ Италия се вълнуватъ отъ тази идея.

„Нашата млада организация се развива подъ мощната закрила на първия български морякъ — нашия любимъ Царъ и Вашия другаръ въ живота, който споредъ завета на августейшия си баща, ни е научилъ „да обичаме морето и пазимъ своитъ брѣгове“. Ние вѣрваме, че и нашата любима Царица ще ни даде своята също така мощна закрила и всѣкога, когато бжде край хубавитъ ни морски брѣгове, ще спомня, че следъ нейния вѣренъ другаръ върви една силна организация, разпространяваща любовта къмъ морето въ българския народъ.

„Цѣлата наша организация, еднакво, както и цѣлокупния български народъ, чакаме съ нетърпение да ви посрещнемъ на Българска земя, за да видите нашата неизразима радостъ, да чуете нашето възторжено мощно ура и огрушителния чъзгласъ „Да живѣе дълго и щастливо нашата многоочаквана българска Царица“.

Председател: **П. Стояновъ**

Гл. редакторъ: **С. Н. Ивановъ**“

За пострадалитъ отъ потъването на парахода „Варна“. На всички българи е известно, че на 25 декемврий миналата година българскиятъ параходъ „Варна“ се сблъска въ Мраморно море съ гръцкия „Хрисисъ“ и за 40 минути потъна, като отнесе съ себе си и 22 души отъ обслугата си. Останаха тогава много вдовици, сираци и неутешими родители безъ подкрепа и съ несигурно бждеще.

Въ тѣзи тежки дни Морски Сговоръ съ окръжно помоли клоновѣтъ си да направятъ възможното, за да събератъ суми. На тая покана се отзоваха само Бургаскиятъ съ 10,000 лева, Софийскиятъ съ 2,000 лева и Русенскиятъ съ 2,000 лева.

Тая сума бѣ малка, за да задоволи голѣмитъ нужди на многото нуждаещи се и затова Б. Н. М. С. реши да ги вложи на капитализиране въ Чинвическото Спестовно Кооперативно Дружество, на името на три деца отъ пострадалитъ: Величка Теню Стоилова, 3 годишна, следъ 18 години ще получи 20,000 лева; Георги Василевъ Георгиевъ, 5 годишенъ, следъ 18 години ще получи 20,000 лв.; Милка Банчо Милчева, 4 годишна, следъ 16 години ще получи сумата 10,000 лева. Сумата, вложена за капитализиране на името на последното дете, е внесена отъ Русенския клонъ отъ Б. Н. М. С. Срещу внесениитъ суми се получиха полици, които се предадоха на родителитъ имъ.

По случай годишнината отъ трагичната смъртъ за потъналитъ съ парахода „Варна“, се осмѣляваме да помолимъ всички българи, кой съ каквото може, да се притече на помощъ на нещастнитъ семейства.

Г. П.

Беседитъ въ Бургасъ и Ямболъ отъ секретаря г. Панчевъ. На 10 октомврий т. г. съ парахода „Евдокия“ пристигна въ гр. Бургасъ секретарьтъ г. Панчевъ. Сжщиятъ вечеръта, въ 8 и половина часа, въ кинотеатъръ „Роялъ“ чете беседа съ свѣтливи картини, на тема: „Другитѣ и ние на Дунава“. Беседата е била посетена сръдно, но изслушана съ голѣмъ интересъ и внимание.

Сжщиятъ, на 11 октомврий е пристигналъ въ Ямболъ и вечеръта въ 18 и пол. часа въ кинотеатъръ „Свѣтлина“ е чель беседа на сжщата тема, както въ Бургасъ. Посещение добро. Особено впечатление сж направили сравненията и даннитѣ за българската поява на море, които беседчикътъ е изнесълъ.

Г. П.

ИЗЪ ЖИВОТА И ДЕЙНОСТЪТА НА СЪВРЕМЕННИЯ РУСКИ ВОЕНЕНЪ ФЛОТЪ

(Споредъ сведения на руското задгранично списание „Часовой“)

— Балтийскиятъ флотъ, въ съставъ 13 кораба (въ това число и два линейни кораба), презъ м. юний т. г. е направилъ съвмѣстни тактически упражнения съ армията и въздушнитѣ сили въ Финския заливъ. Главната задача била — защитата на Петроградъ.

— Морското управление е решило да извади потъналиятъ презъ 1920 г. въ Азовско море линейенъ корабъ „Ростиславъ“, а сжщо така и потопения при Кронщадъ (Балтийско море) отъ английски торпеденъ катеръ кръстосвачъ „Олегъ“.

— Руската Амурска флотилия, която въ царско време представляваше значителна морска сила, въ съставъ 18 канонерски лодки мониторенъ типъ и нѣколко спомагателни кораба, сега се състои отъ осемъ стари, поправени и въоръжени канонерски лодки и седемъ въоръжени парахода. Тази флотилия дълго време е командувана отъ бившия корабникъ на царска служба, Канюкъ, а сега се командува отъ нѣкой си Озолинъ. Като отличие, флотилията получила името „Червенознаменна“ — Краснознаменная.

— Презъ м. юний т. г. рускиятъ черноморски флотъ е ималъ съвмѣстни маневри съ сухопътнитѣ и въздушни части. Центъръ на маневритѣ билъ градъ Одеса, отъ което трѣбва да се заключи, че главната имъ цель е била да се провери защитата на руско-ромънската граница или да видятъ дефектитѣ отъ едно предполагаемо нападение на Ромъния. Следъ маневритѣ било разрешено на населението да посетятъ събралитѣ се кораби въ Одеското пристанище.

— Отъ две години насамъ миноносецътъ „Фрунзе“ (бившъ „Бистрий“) държи предаващия се призъ за най-добра артилерийска стрелба въ Черно море. Тази година, обаче, при артилерийскитѣ стрелби, миноносецътъ „Незаможникъ“ (бившъ „Занте“), достигналъ сжщия процентъ попадения.

— Въ Балтийското море пристигнала специална комисиия отъ Черно море, за да може да изучи начинитѣ и методитѣ на артилерийската стрелба въ Балтийския флотъ, който, безспорно, за сега стреля по-добре отъ Черноморския.

— Проектира се всѣки петъ години да се отпуснатъ по единъ милиардъ рубли за постройката на морски и рѣченъ флотъ за търговски нужди. Споредъ руската большевишка преса, съ тѣзи суми ще се построятъ цѣли ескадри отъ кораби за пре-

насяне на дървенъ материалъ, нефтъ и други товари, които кораби ще браздятъ рускитѣ и чуждестраннитѣ морета. Освенъ това, стотици риболовни кораби, сжщо така новопостроени, ще се заематъ да експлоатиратъ рибнитѣ богатства. До сега сж построени нѣколко търговски кораба.

— До сега болшевицитѣ не сж построили нито единъ значителенъ новъ воененъ корабъ. Тѣ за сега се задоволяватъ да доизкаратъ започнатитѣ военни кораби още отъ преди революцията. Отъ тѣхъ, обаче, само нѣколко сж привършени окончателно.

— Дреднаутътъ „Полтава“, сега прекръстенъ съ името „Михаилъ Фрунзе“, се намира въ ремонтъ. Сжщо се ремонтира и дреднаутътъ „Маратъ“ (бившъ „Петропавловскъ“). Въ Балтийското море за сега е останалъ въ строя само единъ дреднаутъ „Октомврийска революция“ (бившиятъ „Гангутъ“). Четвъртиятъ дреднаутъ „Парижка комуна“ (бившъ „Севастополь“) въ началото на годината, се превърли въ Черно море.

— Завършилъ е поправката си и е влѣзълъ въ строя миноносецъ „Риковъ“ (бившъ „Летунъ“). За сега въ строя на руския Балтийски флотъ има 14 миноносца — всички построени до революцията отъ царското правителство.

— Влѣзла е въ строя десетата подводна лодка отъ типа „Кугуаръ“, наречена сега съ името „Беднякъ“.

— Мрежевитѣ заградители „Шексна“ и „Яуза“, сж преименувани въ „25 октомврий“ и „Барикада“.

— Изключенъ е отъ списъцитѣ на флота корабътъ матка за подводници „Хабаровскъ“. За сега неговата служба се изпълнява отъ кораба „Смолний“.

— За миночистачни кораби се използватъ бившитѣ миноносци № № 255, 268, 272 и 273.

— Влѣзълъ е въ строя на руския черноморски флотъ строящиятъ се още преди революцията кръстосвачъ „Адмиралъ Лазаревъ“, който е получилъ сега името „Червенъ Кавказъ“. Той има 7600 тона водоизмѣстване, скоростъ 29.5 възела и въоръжение петнадесетъ 12 см. оръдия. Еднотипни нему въ Черно море сж и кръстосвачитѣ „Червена Украйна“ (бившъ „Адмиралъ Нахимовъ“) и „Профинтернъ“ (бившъ „Свѣтлана“). Последниятъ кръстосвачъ до миналата година бѣше въ Балтийско море, а въ началото на тази година, заедно съ дреднаута „Парижка комуна“, премина въ Черно море.

— Като канонерски лодки въ Черно море се числят бившите транспорти № № 414, 415, 416, 417 и 418, които сега носят следните имена: „Червенъ Аджаристанъ“, „Червена Абхазия“, „Червенъ Кримъ“, „Червена Грузия“ и „Червена Молдавия“. Тъ иматъ всѣка по 1000 тона водоизмѣстване, скоростъ 11 възли и въоръжение — по три 12 см. оръдия.

— Канонерската лодка „Социалистическо знаме“ (бивша „Терекъ“), служи като учебенъ корабъ за водолазната команда.

— Бившите канонерски лодки отъ Каспийската царска флота „Карсъ“ и „Ардаганъ“, следъ революцията бѣха ремонтирани и преименувани „Ленинъ“ и „Троцки“. Тъ още продължаватъ да плаватъ въ Каспийско море и рѣка Волга. Напоследѣкъ канонерската лодка „Троцки“ е преименувана въ „Червенъ Азербейджанъ“.

— Презъ месецъ юний т. г. рускиятъ большевишки флотъ е произвелъ голѣми маневри. Презъ време на маневритѣ е станало нещастие съ единъ миночистачъ — взривалъ се е единъ оръдиенъ снарядъ и миночистачътъ потъналъ. Една частъ отъ архивата на потъналия миночистачъ била изхвърлена отъ морето при Гунгенбургския брѣгъ (при устието на рѣка Нарва). При разглеждане на документитѣ се оказало, че частъ отъ тѣхъ сѣ тайни и че се отнасятъ за 1928 г. Отъ тѣзи документи се уяснило, че въ състава на руския балтийски флотъ презъ 1928 г. сѣ влизали: два линейни кораба — „Маратъ“ и „Октябрская революция“; 10 нафтови миноносци — „Ленинъ“, „Войковъ“, „Зиновиевъ“, „Карлъ Марксъ“, „Володарский“, „Енгелсъ“, „Риковъ“, „Калининъ“, „Красный Корнъ“ и „Профинтернъ“; 6 брѣгови и 9 учебни кораби, 7 миночистачи и 5 подводни лодки. Въ една отъ заповѣдитѣ на командуващия Балтийския флотъ се изтъква, че защитата на Петроградъ е образцова, но че трѣбва да се съжалева много за нередовноститѣ въ флота. Има много заповѣди съ обръщане внимание и понижения по служба за нередовности. Има и нѣколко специални заповѣди въ връзка съ безредицитѣ на корабитѣ: „Капитанъ Изилметевъ“ и „Гарибальди“, поради незаплащане заплатитѣ на моряцитѣ въ продължение на три месеци. На първия корабъ е констатирано злоупотребуване 404,980 рубли, а на втория — 559,000 рубли. Въ връзка съ нередовноститѣ въ флота и неуспѣха на маневритѣ е билъ смѣненъ командуващиятъ М. Викторовъ.

С. Н. И.

МОРСКИ НОВИНИ ОТЪ ИТАЛИЯ

— На 250 метра подъ морето. Ученията William Beebe е билъ „рекорда“ на подводно потопяване, слизайки на 250 м. подъ нивото на морето при Бермудскитѣ о-ви срещу Хамилтонъ. Уредътъ за потопяването е направенъ отъ една желѣзна сфера, снабдена съ 4 прозорци отъ кварцъ. Снабдяването съ кислородъ е осигурено съ 2 помпи. Единъ телефонъ свързва сферата съ повърхността на морето, така че учениятъ е въ постояненъ контактъ съ своя корабъ.

Океанографската експедиция при Бермудскитѣ о-ви, на чело на която стои Веебе, се занимава отъ редъ години съ релефитѣ на морското дѣно при поменатитѣ о-ви.

— Новъ корабъ за ромънския флотъ. Презъ юний т. г. въ фиуме корабостроителницитѣ Quagnato въ присѣствието на князъ Гика, ромънски пълномощенъ министъръ въ Римъ и представителъ на

италийскитѣ власти, е спуснатъ на вода подводникътъ „Делфинъ“, построенъ за ромънския флотъ.

— Ромънски похвали за италианската морска индустрия. По случай пристигането на двата нови ромънски изтрѣбители въ Кюстенджа „Фердинандъ“ и „Кралица Мария“, построени въ италиански корабостроителници, министъръ-председателътъ Ю. Манну, който ги е посетилъ, е изпратилъ до Мусолини една благодарствена телеграма за отлично то изпълнение на порѣжката, за безпогрѣшното приложение на последната дума на морската техника и индустриално изкуство, които италианския морски гений е открилъ и приложилъ.

— Турски изтрѣбитель, заложенъ въ корабостроителницата „Кантиере ди Рива Тригозо“ — Генуа. Въ корабостроителницата „Рива Тригозо“, въ присѣствието на една турска делегация е заложенъ грѣбнакътъ на първия изтрѣбитель въ постройка за смѣтка на турския флотъ. Корабътъ, който ще бѣде готовъ следъ 10 месеца, е отъ италианския типъ „Фречеа“ и има следнитѣ данни: дължина 93.80 м., ширина 9.20 м., газене 5.88 м., скоростъ 36 мили въ часъ, въоръжение 4 оръдия 120 м. м., 3 картечници и 2 торпедни апарата.

— Руска морска мисия въ Италия. Подъ председателството на Сивковъ, н-къ на техническото управление съ съветския флотъ — адмиралъ, една 7 членна комисия отъ морски инженери и преподаватели въ морската академия е посетила италианскитѣ корабостроителници, морската академия въ Ливорно, министерството на морината и нѣкои технически предприятия.

— Руска ескадра въ плаване изъ Сръдиземно море. Една ескадра отъ руския черноморски флотъ въ съставъ кръстосвача „Червена Украина“, 2 изтрѣбители и 2 подводника е трѣгнала въ плаване изъ Сръдиземно море. Ще посети Стамбулъ, Пирей и Месина.

— Командуването на Чехословацката армия е порѣжало въ фабриката Шкода постройката на първия чехски мониторъ, който ще носи службата по Дунава. Корабътъ ще носи името на президента на републиката „Масарикъ“.

— 10-ия международенъ конгресъ на мореплаването. Съгласно решението на 14-ия конгресъ, предстоящиятъ конгресъ на мореплаването ще се свика презъ м-цъ септемврий 1931 г. въ Италия. По тоя случай Мусолини е наредилъ да се състои въ Палата на дождоветѣ въ Венеция, като мѣсто най-подходящо за целта по традиционни и исторически причини. Предшестващитѣ 13 и 14 м. конгреси сѣ били въ Кайро и Филадельфия. Председателството на конгреса въ Венеция, на който ще участвуватъ най-известнитѣ свѣтовни техници и официалнитѣ делегации на 42 държави, ще бѣде дадено на секретаря на фашистката партия.

— На 19. X. т. г. въ Триестъ, въ присѣствието на представители на италианскитѣ власти и на Руския консулъ е спуснатъ на вода новопостроениятъ корабъ за смѣтка на СССР. Корабътъ е 750 т. и носи името „Владивостокъ“.

— Договоръ за търговия и мореплаване между Италия и Ромъния. Италианскитѣ министъръ на външнитѣ работи г. Гради е представилъ въ камарата на депутатитѣ законопроектъ за одобрение на договора за търговия и мореплаване между Италия и Ромъния отъ 25. II. 1930.

Ст. Цаневъ — Ливорно

Италианският Хидрографически Институт. Италианският Хидрографически Институт — Istituto idrografico della R. Marina — се намира въ Генуа. Той има спомагателни бюра въ Специя, Таренто и Венеция.

Институтът има следните подразделения: отделение за съставяне на карти и поправките им; отделение за изследвания и хидрографически издания; отделение за издаване ръководства за мореплавателите; отделение за поправка на компасите и изучаване свързаните с него въпроси и най-после — отделение за проверка и поправка на мореходните инструменти.

Постоянният състав на института се състои от: един капитан 1 ранг, 7 лейтенанти, един капитан, един поручик, десет чиновника специалисти, 25 чиновника техници, 30 кондуктори и необходимото число долни чиновници.

Освен това институтът разполага съ следните хидрографически кораби от италианския флот: 1) „Адмирал Маняги“ съ 2050 тона водоизместване, газене 3.80 метра, четири парни и една моторна лодка и екипажъ 74 души, от които 10 офицери. Въ случай на нужда към тях се командировават необходимите професори-специалисти. Сега този корабъ работи въ Червеното море; 2) „Марио Бьянко“; 3) „Сцила“; 4) „Карида“ и 5) „Данте де Лути“ — всичките еднотипни стари миночистачни кораби съ по 330 тона водоизместване, газене 3.30 метра, запасъ от въглища 110 тона, една моторна лодка и обслугата от по 94 човека, от които 2 офицери и 2 кондуктори. През последните години тези кораби правят снимка на прибрежието въ Триполи, Киренайка и Додеканеза.

С. Ч.

Приключенъ на 10. XI. 1930 год.

Ангеловъ, Т. — „Какво трябва да бъде едно акционерно паракодно д-во“ (в Народен Ратникъ, год. I, брой 10, Варна, 15. X. 1930 г., стр. 3).

Ангеловъ, Т. — „Защо сме отчуждени от морето“ (в Народен Ратникъ, год. I, брой 11, Варна 8. XI. 1930 г., стр. 3).

А. П. — „За омърсяването на водата“ (сп. Рибарски Прегледъ, год. I, брой 5, София 1930 г., стр. 69 и 70).

Динковъ, Д. — „Морския спортъ“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 1, Варна, 1930 г., стр. 2).

Динковъ, Д. — „Лили“ — Разказъ — (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 4 и др., Варна, 8. XI. 1930 г.).

Ивановъ, Сава Н. — „Двадесет и първи ноември“ (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 3-6).

Красевъ, Ст. — „По-важните рибни отродъ на пистървитъ, обектъ за риборазвъждане у насъ“ (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София 1930 г., стр. 67-69).

Кон мрежи съ закони? (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София 1930 г., стр. 70 и 71).

Константиновъ, Г. — „Черноморски риболовни уреди“ (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София 1930 г., стр. 72-75).

Лефтеровъ, Ст. — „Да обикнемъ морето“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 1, Варна, юлий 1930 г., стр. 1 и 2).

Лефтеровъ, Ст. — „Лодкаръ“ „На тебъ...“ — Стихове — (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 3, Варна, IX. 1930 г., стр. 1).

Лефтеровъ, Ст. — „Възпитателното значение на морския спортъ“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 4, Варна, X. 1930 г., стр. 2 и 3).

Лефтеровъ, Ст. — „Мигове, които човѣкъ живѣе“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 4 и др., Варна, 1930 г.).

Моравъ — „За морската компетентностъ“ (в Народен ратникъ, год. I, брой 11, Варна, 8. XI. 1930 г., стр. 3).

Моровъ, проф. д-ръ — „По забранения риболовнен периодъ у насъ“ (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София 1930 г., стр. 66 и 67).

Наша риболов — Новите насоки на риболова (в Народен ратникъ, год. I, брой 11, Варна, 8. XI. 1930 г., стр. 2).

Нашата голѣма радостъ — (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 2).

Остревъ, М. — „Нововъведения въ корабните движения“ — Парна турбина съ високо налягане за малки бързоходни кораби. — Параходи съ гориво въглища на прахъ. — Новъ начинъ за движение на кораби въ плитки води. — (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 8-10).

Петровъ, А. — „Да си помогнемъ сами“ (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София, 1930 г., стр. 65-66).

Пенкъ, д-ръ А. — „Развития на първобитните кораби“ — Превелъ отъ нѣмски П. Д. С. — (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 6 и 7).

Поповъ, Дечо — „Синоветъ на морето“ — Разказъ — (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 11-15).

С. Л. — „Варна — кратки бележки“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 1, Варна, стр. 3 и 4).

Servus — „Нашето море“ (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 2, 3 и 4, Варна, 1930 г.).

Сърнерици на рибаря — (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София, 1930 г., стр. 75 и 76).

Санаториумъ за рибни — (сп. Рибарски прегледъ, год. I, брой 5, София, 1930 г., стр. 77 и 78).

С. Н. И. — „Изъ чуждите военни флоти“ (сп. Морски Сговоръ, год. VII, Варна, XI. 1930 г., стр. 16 и 17).

Търновски, П. Ив. — „Каквито трябва да бъде бъдещият директоръ на Б. Т. П. Д-во въ Варна и съществувалитъ парадокси въ последното“ (в Народен ратникъ, год. I, брой 10, Варна, 15. X. 1930 г., стр. 3).

Торосъ — „Роза и Жанъ“ — Разказъ — (сп. Морски Сговоръ, год. VII, брой 9, Варна, XI. 1930 г., стр. 10 и 11).

Шинковъ, П. А. — „Писмо отъ Черно море“ — Разказъ — (сп. Морска мисълъ, год. I, брой 3 и 4, Варна, 1930 г.).

Записки по гидрографий, издаваеми Гидрографическия управленіемъ, Том 52, Ленинградъ 1927 г., 166 стр., цена 2 рубли.

Петдесетъ и вториятъ томъ отъ рускитъ „Записки по гидрография“ има следното съдържание: 1) Изследване на явения универсаленъ магнитенъ теодолитъ система Н. Н. Отиближский отъ Н. Н. Матусевичъ; 2) За унифицирането и компенсацията на четвъртичната девиация отъ Н. Ю. Рибалтовский; 3) Плоски правоъгълни координати въ стереографическа проекция отъ Н. Г. Келъ; 4) Триангулация на северо-западното прибрежие отъ Черно море между гр. Николаевъ и р. Днестръ отъ Н. И. Макушенко; 5) Въпроси по проектирането на створовѣтъ отъ П. А. Красилниковъ; 6) Приливитъ на Бѣло море отъ В. С. Стахевичъ; 7) Прибора на Корга за определяне първичната на свободните вълнения нивелини въ морската вода отъ В. А. Снежинский; 8) Последната експедиция на Шакелтона отъ Ю. М. Шокалский; 9) Съвременниятъ методъ за работа на французкитъ инженери хидрографи отъ В. В. Ахматовъ и 10) Италианския хидрографически институтъ отъ В. В. Ахматовъ.

С. Ч.

РУСКИ МОРСКИ КНИГИ, ИЗДАДЕНИ ВЪ ЧУЖБИНА

Кап. I р. князь Я. К. Тумановъ — „Миманъ на войнѣ“ 1930 г. (Книгата се доставя отъ редакцията на „Морской Журналъ“, Венцигова 17, Прага II, Чехославия).

Съ ескадрой адмиралъ Рождественско — Сборникъ отъ статии — Прага 1930 г. (152 страници, цена 0.6 америк. долари).

Флагъ адмирала — Сборникъ отъ разкази — Рига 1930 г. (239 страници, цена 0.85 америк. долари).

- Кап. II р. Г. К. Графъ — „Моряни“ Парижъ 1930 г., (272 страници, цена 25 фр. франка).
- Адмиралъ Г. Ф. Цивилский — „50 лѣтъ въ Императорскомъ флотѣ“ Рига 1929 г., 371 стр.
- А. Бубновъ — „Русская морская проблема“ Пидзентъ, 1929 г. (29 страници, отдѣленъ отпечатъкътъ отъ „Зарубежный Морской сборникъ“ — Пидзентъ — Чехославия).
- Контьрь Адмиралъ М. М. Римский-Корсаковъ — „Морской уставъ“, часть II — О боевой дѣятельности флота, проектъ. Прага 1928 г. (15 страници, цена 10 америк. цента).
- Ген.-лейт. В. Н. Давидовичъ-Нащинский — „О морскомъ сѣловинѣ“ Прага 1928 г. (19 страници, цена 10 америк. цента).

- Monasterev N. — „Vom untergang der Zarenflotte“. Berlin 1930 (184 страници, цена 6 германски марки).
- Monasterev, N. — „Dans la Mer Noire 1912—1924“. Paris 1928 (Payot, 256 стр.).
- Контьрь-адмиралъ С. С. Фабрицкий — „Изъ прошлаго“. Берлинъ, 1926 г., 162 страници.
- Кап. II р. Г. К. Графъ — „На новикъ“. Мюнхенъ, 1922 г., 480 страници.

Забележка: Книгитѣ въ които е посочена цената имъ могатъ да се набавятъ отъ редакцията на „Морской Журналъ“ — Вендигова 17 — Прага II — Чехославия.

С. Ч.

УКАЗАТЕЛЬ

за помѣстениѣ стати въ V-та годишнина (1930) на списанието „Морски Сговоръ“

1. Артезианскиятъ кладенецъ при спирка Раздѣлна до Девненското езеро отъ д-ръ П. Д. Скорчевъ. Брой 3, стр. 6—8.
2. Български учебенъ тралень рибарски параходъ отъ Б. С. Бр. 1, стр. 8.
3. Бойно плаване съ подводникъ — Изъ дневника на загиналия презъ 1918 г. мичманъ II р. Михаилъ Йордановъ, Миховъ. — Извлѣкъ отъ Д. Дудевъ. Бр. 3 и 4.
4. Българска морска книжовностъ отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 6, стр. 8—13.
5. Въпросътъ за морското разоржаване и неговата най-нова фаза отъ Г. Славяновъ. Бр. 1, стр. 3—6.
6. Варна — Славянска Ница отъ Ив. Таманджиевъ. Бр. 4, стр. 9 и 10.
7. Варненското пристанище презъ 1929 г. отъ инж. Б. Кляневъ. Бр. 5, стр. 7—10.
8. Великиятъ адмиралъ фонъ Тирпицъ. Превелъ М. Бр. 5, стр. 10 и 11.
9. Врагове — Разказъ — отъ Кирилъ Христовъ. Бр. 5, стр. 1 и 2.
10. Година седма отъ редакцията. Бр. 1, стр. 1 и 2.
11. Габровската детска морска колония отъ П. П. Бр. 1, стр. 6.
12. Германската метеорологическа служба за предсказание на времето въ услуга на мореплаването отъ Г. Пецовъ. Бр. 4, стр. 10 и 11.
13. Десетъ години отъ Г. Славяновъ. Бр. 6, стр. 2—6.
14. Дѣйна програма на Б. Н. М. С. за петилѣтното 1930—1935 г. Бр. 7, стр. 15—17.
15. Двадесетъ и първи ноември отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 9, стр. 3—6.
16. „Емденъ“ отъ Сергей Терещенко — Превелъ С. Н. И. Бр. 4, стр. 7—10.
17. Единъ смѣлъ походъ съ подводникъ отъ С. Н. И. Бр. 4, стр. 13—15.
18. Етимологичния произходъ на итъкон морски думи и названия въ нашия простонароденъ говоръ отъ д-ръ П. Д. Скорчевъ. Бр. 5 и 8.
19. За морето отъ Д. Марковъ. Бр. 1, стр. 6—8.
20. За плаването отъ инж. Пр. Пампуловъ. Бр. 1, стр. 19 и 20.
21. Засилването на руския черноморски флотъ отъ Г. Славяновъ, брой 3, стр. 4 и 5.
22. За детските лѣтни морски колонии отъ инж. Пр. Пампуловъ. Бр. 4, стр. 3 и 4.
23. Значението на морето за народното стопанство отъ Минко Миховъ. Бр. 5, стр. 18.
24. Изъ отчета на Павликенската детска морска колония, устроена въ Варна презъ 1929 г. отъ С. Ч. Бр. 2, стр. 5 и 6.
25. Изъ военните флоти на чуждитѣ
26. Игра на съдбата — Разказъ — отъ Георги Каравановъ. Бр. 8, стр. 15 и 16.
27. Изъ живота и дейността на съвременния руски флотъ отъ С. Н. И. Бр. 10, стр. 19.
28. Къмъ морско поприще — Разказъ — отъ П. А. Шишковъ. Бр. 1, стр. 10—14.
29. Какъ е станало потапянето на „Лузитания“ — Превелъ Н. П. Ивановъ. Бр. 2, стр. 6 и 7.
30. Какъ постигватъ трезвитъ и културни народи при нещастие по море отъ Йосифъ А. Манковъ. Бр. 4, стр. 12 и 13.
31. Какъ си представямъ и какво знамъ за морето отъ Л. И. Чомаковъ. Бр. 5, стр. 16 и 17.
32. Какъ си представлявамъ морето и какво знамъ за него отъ Д. Димитровъ. Бр. 5, стр. 17.
33. Кратки сведения за водния спортъ у насъ отъ инж. Пр. Пампуловъ. Бр. 6, стр. 25—27.
34. Лондонската конференция за защита на човѣшкия животъ по море отъ Г. Пецовъ. Бр. 3, стр. 8 и 9.
35. Ломскиятъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ отъ проф. Ян. Ив. Арнаудовъ. Бр. 7, стр. 1—6.
36. Морски новини. Бр. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.
37. Морски книгописъ. Бр. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.
38. Морски спортъ. Бр. 7, 8 и 9.
39. Международното хидрографическо бюро отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 5, стр. 11 и 12.
40. Морето отъ З. С. Димитрова. Бр. 5, стр. 19.
41. Морски детски лѣтoviща у насъ отъ д-ръ Ал. Недѣлковъ, бр. 6, стр. 13—17.
42. Морскиятъ ни риболовъ презъ последнитѣ десетъ години отъ Б. Н. С. Бр. 6, стр. 23 и 24.
43. Морскиятъ музей отъ К. Ш. Бр. 6, стр. 27—29.
44. Модерни рѣчни бани край Пловдивъ отъ А-въ. Бр. 6, стр. 33 и 34.
45. Морска дисциплина — Разказъ — отъ П. А. Шишковъ. Бр. 7, стр. 9—12.
46. Модерното освѣтяване на Черноморското ни крайбрѣжие отъ К. Скутуновъ. Бр. 8, стр. 1 и 2.
47. Морска сила отъ Д. Марковъ. Бр. 8, стр. 5 и 6.
48. Мъртви кораби отъ Фридрихъ Линдеманъ. — Превелъ Н. Фурнаджиевъ. Бр. 8, стр. 11—15.
49. Нещастieto съ парахода „Варна“ отъ Г. Славяновъ. Бр. 2, стр. 2—5.
50. Нашиятъ корабенъ тонажъ отъ Г. Славяновъ. Бр. 4, стр. 5—9.
51. Нашата морска поезия следъ 1920 г. и грижата на Б. Н. М. С. за нея отъ проф. Ян. Ив. Арнаудовъ.
- Босфорските течения отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 8, стр. 2—5.
53. Нашата голѣма радостъ. Бр. 9, стр. 2.
54. Нововъведения въ корабните двигатели отъ М. Остревъ. Бр. 9, стр. 8—10.
55. Н. В. Царъ Борисъ III като върховенъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ. отъ Г. Славяновъ. Бр. 10, стр. 7—9.
56. Негово Величество Царъ Борисъ III и морето отъ К. Скутуновъ. Бр. 10, стр. 9—12.
57. Официаленъ отдѣлъ. Бр. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.
58. Отплата на заслужилитѣ членове отъ А-въ.
59. Обсадата на Несебъръ — Разказъ — отъ Фани Попова — Мутафова. Бр. 5, стр. 3—7.
60. Приказката — Разказъ отъ Джо-зефъ Конрадъ. Превела Б. Бошнакова. Бр. 1 и 2.
61. Пристанището на Полша — Глигенъ отъ Г. С. Бр. 3, стр. 13—15.
62. Примѣри отъ английска доблестъ презъ време на свѣтовната война отъ Сава Н. Ивановъ.
63. Първата плачка отъ лейтенантъ Х. фонъ Мюке. Превелъ Кукуджукчиевъ. Бр. 4, стр. 15 и 16.
64. Пловдивскиятъ клонъ отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ отъ И. Л. Обрейковъ. Бр. 6, стр. 30—32.
65. Първиятъ почетенъ членъ на Пловдивския клонъ отъ А-въ. Бр. 7, стр. 7 и 8.
66. Резултатътъ отъ нашия конкурсъ между учащата се младежъ. Бр. 5, стр. 16.
67. Резултатитѣ отъ състезанията на спортните легioni при Българския Народенъ Морски Сговоръ, състояли се въ гр. Ломъ отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 7, стр. 12—14.
68. Развоятъ на първобитните кораби отъ д-ръ А. Пенкъ — Превелъ П. Д. С. — Бр. 9, стр. 6 и 7.
69. Родословието на Тѣхия Величества Царъ Борисъ III и Царица Йоана отъ проф. Ян. Ив. Арнаудовъ. Бр. 10, стр. 13—15.
70. Роза и Жанъ — Разказъ — отъ Торокъ. Бр. 9, стр. 10 и 11.
71. Сѣперникъ — Исторически разказъ — Прев. Е. А. — Бр. 2, стр. 11—15.
72. Съобщения изъ живота и дейността на Българския Народенъ Морски Сговоръ. Бр. 2, 3, 4, 5, 6 и 8.
73. Съ Българския Народенъ Морски Сговоръ по крайбрѣжието на Черно море отъ Алиса Мюлеръ Нойдорфъ. Бр. 3, стр. 2—4.
74. Състезанията между Търновския и Пловдивския рѣчни спортни легioni въ гр. Пловдивъ отъ С. Ч. Бр. 7, стр. 14 и 15.
75. Синовѣтъ на морето — Рак

76. Срещу Никулденъ — разказъ — отъ П. А. Шишковъ. Бр. 10, стр. 15—17.
 77. Французката ривiera отъ д-ръ Ал. Недѣлковъ. Бр. 3, стр. 9—13.
 78. Цариградското пристанище и турския търговски флотъ отъ Тодоръ Ангеловъ. Бр. 8, стр. 7 и 8.
 79. Царската сватба отъ Сава Н. Ивановъ. Бр. 10, стр. 2—5.
 80. Ямболското детско морско лѣтovanje презъ 1929 г. отъ П. П. Бр. 4, стр. 2 и 3.

СПИСЪКЪ НА АВТОРИТЪ*)

- А-въ — 44, 58 и 65.
 Ангеловъ, Т. — 78.
 Арнаудовъ, проф. Ян. Ив. — 35, 51 и 69.
 Б. Н. С. — 42.
 Б. С. — 2.

*) Цифритъ означаватъ номера на азбучния редъ на статиятѣ, помѣстени въ предыдущия указателъ.

- Г. С. — 61.
 Димитрова, З. С. — 40.
 Димитровъ, Д. — 32.
 Ивановъ, Сава Н. — 4, 15, 39, 52, 62, 67 и 79.
 Караивановъ Г. — 26.
 Конрадъ, Жозефъ — 60.
 К. Ш. — 43.
 Князевъ, инж. Б. — 7.
 Ляндеманъ, Ф. — 48.
 Мановъ, Иосифъ А. — 30.
 Марковъ, Д. — 19 и 47.
 Миховъ, М. — 23.
 Муховъ, М. Иорд. — 3.
 Мутафова, Фаши Попова — 59.
 Мюке, Лейт. Х. фонъ — 63.
 Недѣлковъ, д-ръ Ал. — 41 и 77.
 Нойдорфъ, Алжис Мюлеръ — 73.
 Обрейковъ И. Л. — 64.
 Оспревъ, М. — 54.
 Пампуловъ, инж. Пр. — 20, 22 и 33.
 Пенковъ д-ръ А. — 68.
 Петовъ, Г. — 12 и 34.
 Поповъ, Дечо — 75.
 П. П. — 11 и 18.

- Славяновъ, Г. — 5, 13, 21, 49, 50 и 55.
 С. Н. И. — 25 и 27.
 Скорчевъ, д-ръ П. Д. — 1 и 18.
 Скутинъ, К. — 46 и 56.
 С. Ч. — 24 и 74.
 Таманлиевъ — 6.
 Терещенко, Сер. — 16.
 Торосъ — 70.
 Христовъ, Кирилъ — 9.
 Шишковъ, П. А. — 28, 45 и 76.
 Чомаковъ, Л. И. — 31.

СПИСЪКЪ НА ПРЕВОДАЧИТЪ*)

- Бошнакова, Б. — 60.
 Дудевъ, Д. — 3.
 Е. А. — 71.
 Ивановъ, Н. П. — 29.
 Куюнджискиевъ — 63.
 М. — 8.
 П. Д. С. — 68.
 С. Н. И. — 16 и 17.
 Фурнаджиевъ, Н. — 48.

*) Цифритъ означаватъ номера на азбучния редъ на статиятѣ, помѣстени въ указателя.

ПОЛУЧИХА СЕ ВЪ РЕДАКЦИЯТА НИ:

- Месечни статистически известия на Главната дирекция на статистиката, год. XIX, № 7—9, София 1930 г.
 Македонски прегледъ, год. VI, кн. 1—2, София 1930 г.
 Земледѣлие, год. XXXIV, кн. 6—8, София 1930 г.
 Известия на балиеоложкото д-во въ България, год. I, бр. 2, София 1930 г.
 Ловецъ, год. XXX, брой 10, София 1930 г.
 Рибарски прегледъ, год. I, брой 4—5, София 1930 г.
 Общинска автономия, год. IV, кн. 3—5, София 1930 г.
 Българско овощарство и градинарство, год. XI, кн. 7—8, София 1930 г.
 Художествена библиотека „Древна България“, год. IV, № 2—5, София 1930 г.
 Бюлетинъ за взаимно-спомогателната каса „помагай си самъ“ на служителитъ при Българската земеделска банка, год. V, брой 7, София 1930 г.
 Български колоездачъ, год. XXVIII, бр. 1—2, София 1930 г.
 Известия на Бургаската търговско-индустриална камара, год. XIV, бр. 20—30, Бургасъ 1930 г.
 Отецъ Пансий, год. III, брой 15—17, София 1930 г.
 Списание на българското инженерно-архитектно дружество, год. XXX, бр. 17—20, София 1930 г.
 Нашето семейство, год. V, бр. 5—8, Русе 1930 г.
 Народно стопанство, год. XXVI, кн. 7—8, София 1930 г.
 Природа и наука, год. I, брой 1, София 1930 г.
 Звено, год. III, кн. 27—33, София 1930 г.
 Училищенъ прегледъ, год. XXIX, кн. 7—8, София 1930 г.
 Известия и стопански архивъ на министерството на търговията, промишлеността и труда, год. IX, бр. 23 и 24, София 1930 г.
 Провинция, год. I, брой 1, Бургасъ 1930 г.
 Български туристъ, год. XXII, кн. 6—8, София 1930 г.
 Нашето дете, год. III, кн. 7—8, София 1930 г.
 Техникъ, год. VIII, бр. 1—5, Варна 1930 г.
 Нашата конница, год. XII, № 6—8, София 1930 г.
 Играй и пѣй, год. IV, кн. 1, София 1930 г.
 Кооперативно дѣло, год. VII, кн. 7—8, София 1930 г.
 Духовна култура, кн. 43, София 1930 г.
 Българска мисль, год. V, кн. 7—8, София 1930 г.
 Юридически прегледъ, год. XXXI, кн. 7—8, София 1930 г.
 в. Знаме, год. VI, бр. 193—241, София 1930 г.
 в. Македония, год. IV, бр. 1159—1207, София 1930 г.
 в. Варненски новини, год. XIX, бр. 2207—2264, Варна 1930 г.
 в. Бургаски фаръ, год. XIII, брой 2534—2585, Бургасъ 1930 г.
 в. Търговско-промишленъ гласъ, год. VIII, бр. 1327—1375, София 1930 г.
 в. Тунджа, год. XII, бр. 566—574, Ямболъ 1930 г.
 в. Прѣпоречъ, год. XXXII, бр. 34—43, София 1930 г.
 в. Трибуна, год. XIII, бр. 554—557, Нова-Загора, 1930 г.
 в. Тракиецъ, год. VII, бр. 292—298, Ямболъ 1930 г.
 в. Русенска поща, год. IX, бр. 2865, Русе 1930 г.
 в. Народенъ ратникъ, год. I, бр. 8—11, Варна 1930 г.
 Варненски окръженъ вестникъ, год. XI, бр. 13—17, Варна 1930 г.
 в. Подофицерска защита, год. XVI, бр. 605—610, София 1930 г.

- в. Родна защита, год. VI, бр. 265, София 1930 г.
 в. Славянинъ, год. XVII, бр. 22—24, Варна 1930 г.
 в. Коренякъ, год. V, бр. 5—7, Варна 1930 г.
 в. Технически гласъ, год. V, бр. 92—95, София 1930 г.
 в. Отечество, год. X, бр. 482—489, София 1930 г.
 в. Спортенъ прегледъ, год. VI, бр. 16—19, София 1930 г.
 Църковенъ вестникъ, год. XXXI, бр. 32—37, София 1930 г.
 в. Добро здраве, год. VIII, бр. 1, Кюстендилъ 1930 г.
 в. Съзнание, год. XXXIII, бр. 1—3, София 1930 г.
 в. Женски свѣтъ, год. I, бр. 1, София 1930 г.
 в. Общинска мисль, год. IV, бр. 140, София 1930 г.
 Вестникъ на жената, год. X, бр. 410—425, София 1930 г.
 в. Тетевенски вѣсти, год. VI, бр. 1—4, Тетевенъ 1930 г.
 в. Морски техникъ, год. II, бр. 7 и 8, София 1930 г.
 Information sociales, Vol. XXXV, № 8—13, Vol. XXXVI, № 1—4, Genève 1930.
 La Bulgarie, VIII-ème année, № 2123—2171, Sofia 1930.
 Forschungen und Fortschritte, 6. Jahrgang, № 25—31, Berlin 1930.
 Морской журналъ, г. III, № 8, Прага 1930.
 Jugoslavia — Jugoslovenski turizam, god. III, Br. 8—11, Split 1930.
 Млади стражар, год. II, бр. 1—2, Сплитъ 1930.
 Зарубежний морской сборникъ, № 9—10, Пилзень 1930.
 Јадранска стража, год. VIII, бр. 8—10, Сплитъ 1930.
 Bulletin de la chambre de commerce française en Bulgarie, année X, № 100—105, Sofia 1930.
 Протоколи на Софийската търговско-индустриална камара, сесия XXXV, презъ 1930 г., София 1930 г.
 Годишникъ на Висшето търговско училище 1928—1929, Варна 1930 г.
 Жертвитъ на науката — Биографически сборникъ на най-важнитъ жертви на науката. Събралъ и наредилъ Михаилъ М. Зидаровъ. Русе 1929 г. (Часть I, III издание. Цена 50 лева. Доставка се отъ автора й, ул. Фотинова № 14, гр. Бургасъ).
 Приложение къмъ книгата жертвитъ на науката. Часть II. Истинско спасение отъ сушата и финансовата криза съ най-новитъ изобретения — отъ Михаилъ М. Зидаровъ. София 1930 г. Цена 35 лева. (Доставя се отъ автора й, ул. Фотинова № 14, гр. Бургасъ).
 Криминална статистика. Престъпления и лица, осъдени презъ 1926 г. (Издание на Главната дирекция на статистиката въ България). София 1930 г.
 Статистика за търговията на царство България съ чуждитъ държави. Вносъ, износъ, антрепозитъ и транзитъ презъ 1928 г. (Сжщото издание) София 1930 г.
 Статистика на образованието въ царство България за учебната година 1925/1926. (Сжщото издание) София 1930 г.
 Статистика за кооперативнитъ сдружения въ царство България презъ 1927 година. (Сжщ. издание), София 1930 г.
 Движение на външната търговия на България презъ четвъртото тримесечие на 1929 година. Вносъ и износъ. (Сжщото издание) София 1930 г.

ВАЖНО

ЗА ЧЛЕНОВЕТЪ И АБОНАТИТЪ

НА

„МОРСКИ СГОВОРЪ“

Желаещитъ да получатъ безъ прекъсване следващата книжка № 1 (година VIII, януарий 1931 г.), отъ списанието „Морски Сговоръ“, да предплатятъ веднага членския си вносъ или абонаментъ въ съответнитъ клонове. Презъ 1931 год. списанието ще се изпраща **безплатно само на предплатилитъ членския си вносъ за 1931 год.**

Абонаментътъ на списанието за новата 1931 година (година VIII) е 150 лева за България и 200 лева за чужбина.

КЪМЪ ЧЛЕНОВЕТЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Неполучаващитъ списанието ще почнатъ да го получаватъ само следъ като издължатъ членската си вноска за цѣлата 1930 година.

Изплатилитъ вноската си и не получаващи списанието, трѣбва да провѣрятъ въ Управителното тѣло на своя клонъ, дали точниятъ имъ и пълненъ адресъ, при това **непремѣнно заедно съ съответната вноска**, сж изпратени въ Главното Управително Тѣло въ Варна; безъ това, естествено, Гл. Упр. Тѣло не може никому да изпраща списанието.

Редовно издълженитъ членове предъ своя клонъ, а отъ тоя последния — предъ Гл. Упр. Тѣло, ако не получатъ нѣкой брой отъ списанието, веднага трѣбва да съобщатъ за това съ отворено писмо направо въ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. С. въ Варна, ул. „Царь Б о

рисъ“ № 6, като заедно съ това съобщятъ точния си и пълненъ адресъ. Изгубената книжка се изпраща повторно, само ако се съобщи за това въ Г. У. Т. не по-късно следъ получаването на следущната книжка.

За всѣка промѣна на адреса се съобщава своевременно по сжщия начинъ, като се прилага и 5 лв. за отпечатване на новия адресъ.

Трѣбва да се помни добре, че най-често **книжкитъ се губятъ** поради несъобщаване пълния и точенъ домашенъ адресъ.

При адресъ, даденъ въ учреждението, гдето работи абонатътъ, всѣкога трѣбва да се разчита на изгубване на книжки отъ списанието. Винаги домашниятъ адресъ е за предпочитане.

ОТЪ ГЛ. УПР. ТѢЛО НА Б. Н. М. С.

ВЪ СКЛАДА НА ГЛ. УПР. ТѢЛО НА Б. Н. М. С. СЕ НАМИРАТЪ СЛЕДНИТЪ ПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ

Морска библиотека № 1 цена	3 лв.
Морска библиотека № 2 цена	4 лв.
Морска библиотека № 3 цена	5 лв.
Морска библиотека № 4 цена	6 лв.
Морска библиотека № 5 изчерпана	
Морска библиотека № 6 изчерпана	
Морска библиотека № 7 изчерпана	
Морска библиотека № 8 цена	11 лв.
Морска библиотека № 9 цена	11 лв.
Морска библиотека № 10 цена	15 лв.
Морска библиотека № 11 цена	10 лв.
Морска библиотека № 12 цена	5 лв.
Морска библиотека № 13 цена	10 лв.
Сп. „Морски Сговоръ“ год. I изчерпано	
Сп. „Морски Сговоръ“ год. II изчерпано	
Сп. „Морски Сговоръ“ год. III цена	120 лв.
Сп. „Морски Сговоръ“ год. IV цена	120 лв.
Сп. „Морски Сговоръ“ год. V цена	120 лв.
Сп. „Морски Сговоръ“ год. VI, броеве 7, 8, 9 и 10 цена	60 лв.

Гребане и вѣтроходство — изчерпано	
Правилникъ за морскитъ и рѣчни спортни легиони — изчерпано	
Правилници за водния спортъ цена	5 лв.
Черно море (общодостѣпни студии) часть I отъ Сава Н. Ивановъ цена	30 лв.
Черно море (общодостѣпни студии) часть II отъ Сава Н. Ивановъ цена	30 лв.
Практически указания за предсказване на времето отъ Сава Н. Ивановъ Изчерпано	
Метеорология отъ Сава Н. Ивановъ цена	25 лв.
Океанография отъ Сава Н. Ивановъ цена	30 лв.
Плаване отъ А. Друмевъ цена	15 лв.
Нуждата отъ Б. Н. Морски Сговоръ, неговитъ цели, сръдства и дейностъ цена	5 лв.

Всички поръчки се изпълняватъ само следъ предварително внесена сума и се отправятъ на адресъ: Б. Н. Морски Сговоръ — книжовно-просвѣтенъ отдѣлъ — Варна.

БР. М. & АЛ. Д. МАРИНКЪОВИ **СЛИВЕНЪ**

ФАБРИКА ЗА ЧИСТО ВЪЛНЕНИ
ЩРАЙХГАРНИ
модерни платове, брашови сукна, шаяци,
аби, навуша и жакардови одеала;
ЦВИРНОВАНИ
елегантни платове;
КАМГАРНИ
люксови платове.
Телегр. адресъ: МАРИНКЪОВИ * Телефонъ № 6.
10—10

Братя Теневи — Варна **СКЛАДЪ**

КОЛОНИАЛЪ * ЖЕЛЪЗАРΙΑ
ДЖАМОВЕ * БЕЗИРЪ И ДР.

Телеграфически адресъ: ТЕНЕВИ
Телефонъ № 71.

10—10

Василь Хр. Поповъ & Синъ

ВАРНА, УЛ. „ПРЕСЛАВСКА“ № 33
СКЛАДЪ НА ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ
ДЪРЖАВНИ ДОСТАВЧИЦИ

Винаги на складъ най-добъръ изборъ отъ ан-
глийски и български платове за костюми,
манта, пардесюта, балтони, офицерски трика,
кастори и други.

Цени конкурентни
10—10

ФИНА **ШОКОЛАДЕНИ БОНБОНИ** **БРАТЯ ЦАНЕВИ** **БУРГАСЪ**

4—2

СТРОИТЕЛИ!

Искате ли вашитѣ бетонни плочи
да не пропускатъ **СТУДЪ, ТОП-**
ЛИНА, ВЛАГА и ЗВУКЪ, това
става само съ нашитѣ специални
ХУРДИЙНИ ТУХЛИ

Искайте отъ вашитѣ архитекти да ги поставятъ въ
проектитѣ Ви. Разполагаме винаги на складъ и КУХИ
ТУХЛИ съ две и шестъ дупки.

3—2

Акц. Д-во за керамични издѣлия „ТУНДЖА“ — Ямболъ.

„ОРИОНЪ“
ТРАСПОРТНО КООПЕРАТИВНО СДРУЖЕНИЕ
за обмитване, антрепозир-
ване и представителство
Специална служба за вътрешни и
международни транспорти.
ИНФОРМАЦИЯ БЕЗПЛАТНА.
СОБСТВЕНЪ СКЛАДЪ.

Представителство въ главнитѣ градове на Царството
и кореспонденти въ цѣль саѣтъ.

2—2

За телеграмъ: **ПЛОВДИВЪ** Телефонъ № 283
„ОРИОНЪ“

Акц. Д-во за керамични издѣлия „ТУНДЖА“ — Ямболъ.

ПРОДАВА на най-износни цени,
поради замѣняне съ дизелъ моторъ
КОМПЛЕКТЪ И ПО ОТДѢЛНО

Стабиленъ водотръжбенъ **ПАРЕНЪ КОТЕЛЪ**, Фа-
брикатъ на Etapuil Leinhaas — 10 атмосфер-
но работно налягане и 116 кв. м. нагревна по-
върхностъ, съ хоризонтална **ПАРНА МАШИНА**,
фабрикатъ на Fürst Salm' Sche 150 к. с. съ 75
обръщения и принадлежности.

ИСКАЙТЕ ОФЕРТИ.

3—2

За телеграми „Тунджа“ — Ямболъ. — Телефонъ № 39

ЦВѢТАНА БОНЧЕВА - СЛИВЕНЪ **ФАБРИКА**

за копринени, ленени и памучни
платове: жоржетъ, крепъ де шинъ,
тоалъ де соа, соа-екрю, крепонъ,
понжъ, поплинъ, платна и пр.

ПРИЕМАТЪ СЕ ПОРЪЧКИ ЗА ИЗРАБОТ-
ВАНЕ НА БЪЛГАРСКА БРОДЕРІЯ.

Кжца основана въ 1905 год.

Клонъ София, Бул. Дондуковъ № 1.

2—2

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Тѣхни Величества Царица Иоанна и Царь Борисъ III; 2) Сава Н. Ивановъ. — Царската сватба; 3) Отпразднуване на царската сватба на Дунава при Русе на 31. X. 1930 год. отъ Дунавската полицейска служба; 4) Нейно Величество Царица Иоанна; 5) Г. Славяновъ. — Н. В. Царь Борисъ III като върховенъ покровителъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ; 6) К. Скутуновъ. — Н. В. Царь Борисъ III и морето; 7) Детинството на принцеса Джiovана Савойска, Нейно Величество Иоанна, Царица на българитѣ; 8) Проф. Ян. Ив. Арнаудовъ. — Родословието на Тѣхни Величества Царь Борисъ III и Царица Иоанна; 9) П. А. Шишковъ. — Срещу Никулдена — разказъ; 10) Официаленъ отдѣлъ; 11) Морски новини; 12) Морски книгописъ; 13) Указателъ за помѣстенитѣ статии въ VII-та годишнина (1930 г.) на списанието „Морски сговоръ“.

Нива

СЕДМИЧНО СПИСАНИЕ ЗА КУЛТУРА, ХУДОЖЕСТВО, ЛИТЕРАТУРА И НАУКА.

Одобрено и препоръчано отъ М-вото на Просвѣтата съ окръжно № 3507 отъ 11 февруарий 1929 г. и отъ Върховния читалищенъ съюзъ съ протоколъ № 9 отъ 18 ноември 1928 г. за всички у-ща, общински, градски и селски библиотеки.

НИВА е единственото списание съ най-богато и разнообразно съдържание, въ което участватъ като сътрудници първи наши писатели, професори, публицисти и професионалисти въ областта на своята материя.

НИВА застъпва всички отдѣли обективно, достъпно, съ данни отъ най-авторитетни източници.

Така въ „Нива“ последователно сж били застъпени отдѣлитѣ: астрономия, авиатика, архитектура, археология, биология, биография на видни и велики хора, география, геология, палеонтология, земледѣлие, стопанство, нови открития, описания на дивни и далечни страни, литература, художество, театъръ, кино, спортъ и всички най-нови събития на деня — придружени съ снимки, картини, скици и карикатури.

Списанието, което навърши II-ра година и встъпва въ III-та си годишнина, се радва на подкрепа въ обществото, а появилитѣ се напоследъкъ критики го сочатъ за единственото сериозно илюстрирано списание, което бързо се наложи, за да стане необходимо за всѣко семейство.

НИВА излиза въ 16 страници на хубава книга, съ много снимки. Издание на „Книпеграфъ“, неговото редовно излизане е напълно гарантирано.

НИВА, която излиза редовно всѣка седмица, дава годишно точно 52 книжки или 832 страници — голѣма обемна книга, която подвързана е най-ценното съкровище за всѣка домашна и обществена библиотека.

Ония, които си купуватъ списанието чрезъ вестникопродавачитѣ, заплащатъ всѣка книжка по 5 лева.

А ето облагитѣ на ония, които сж станали и желаятъ да станатъ абонати:

„Нива“ годишно дава по нѣколко ценни премии въ произведения на наши автори, най-люксово издадени, репродукции отъ картини на наши художници, географски карти, илюстрирани албуми, атласи, алманаси и пр.

За третата годишнина „НИВА“ е приготвила и дава веднага на всички стари и новозаписали се абонати:

СОФИЯ ВЪ СНИМКИ

Разкошенъ албумъ отъ забележителноститѣ на столицата: сгради, паркове, градини, улици, учреждения, институти, хотели, банки и пр.

ИЗДАНИЕТО Е НАЙ-ЛУКСОЗНО.

Всички ония, които предплатятъ абонамента си за III година, платими наведнѣжъ или въ началото на всѣко полугодие, ще получатъ премията отъ първия брой на списанието.

Всички ония, които желаятъ, могатъ да се запишатъ за III годишнина на „Нива“ за 6 месеци — 100 лева или за година 200 лева предплатени.

Всичко се изпраща на адресъ: сп. „НИВА“, София.

Редакцията и администрацията на „Нива“ се помѣщаватъ на ул. Графъ Игнатиевъ 11, София. Телефонъ 3655.